

Sygn. akt II AKa 87/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 maja 2012 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący:	S.S.A. Cezariusz Baćkowski (spr.)
Sędziowie:	S.A. Ryszard Ponikowski S.A. Robert Wróblewski
Protokolant:	Anna Turek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręg. del. Prok. Apel. Beaty Lorenc – Kociubińskiej i Prokuratora Prokuratury Okręgowej Bartosza Biernata

po rozpoznaniu w dniu 24 maja 2012 r. sprawy

E. S. (1)

oskarżonego z art. 228 §1 k.k. w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2003 nr 111 poz. 1061), art.228 § 4 i 5k.k., art. 228 § 1 i 4 k.k., art. 228 § 1,4 i 5 k.k. w zw. z art. 12k.k., art. 231 § 2 k.k.,

W. K. (1) oskarżonego z art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 228 § 1k.k. i art. 18 §3 k.k. w zw. z art. 229 §1 k.k. w zw. z art. 11§2 k.k. w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 9 września 2000r. o zmianie ustawy Kodeks Karny, Kodeks Postępowania Karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2000 nr 93 poz. 1027) oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003r. o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. 2003 nr 111 poz. 1061), art. 18 § 3 k.k. w zw. z art. 228 § 4 i 5 k.k. i art., 18 § 3 kk w zw. z art. 229 § 4 kk w zw. z art. 11 § 2

F. G. (1) oskarżonego z o czyny z art. 229 § 1 k.k.

M. J. (1) oskarżonego z o czyny z art. 229 § 4 k.k.

W. F. (1) oskarżonego z o czyny z art. 229 § 4 k.k.

J. I. (1) oskarżonego z o czyn z art. 229§1 i 4 k.k. w zw. z art. 12k.k.

na skutek apelacji wniesionej przez prokuratora co do wszystkich oskarżonych i oskarżonych W. K. (1), F. G. (1), M. J. (1), W. F. (1)

od wyroku Sądu Okręgowego w Legnicy

z dnia 24 października 2011 r. sygn. akt III K 128/07

I. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego E. S. (1) w zakresie czynów opisanych w punktach I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, XII, XV części wstępnej zaskarżonego wyroku i w tym zakresie przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy,

II. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego W. K. (1) w całości i przekazuje sprawę tego oskarżonego do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy,

III. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego F. G. (1) w zakresie czynu opisanego w punkcie XXIII części wstępnej zaskarżonego wyroku i tej części przekazuje sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy,

IV. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonych M. J. (1) i W. F. (1) i sprawę tych oskarżonych przekazuje Sądowi Okręgowemu w Legnicy do ponownego rozpoznania.

V. uchyla zaskarżony wyrok wobec oskarżonego J. I. (1) i przekazuje sprawę tego oskarżonego do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy,

VI. w pozostałym zakresie, to jest w odniesieniu do czynów opisanych w punktach IX, X, XI, XIII, XIV i XXIV części wstępnej utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok wobec oskarżonych E. S. (1) i F. G. (1),

VII. stwierdza, że koszty sądowe postępowania odwoławczego w zakresie związanym z nieuwzględnieniem apelacji prokuratora (punkt VI niniejszego wyroku) ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

E. S. (1) został oskarżony o to, że:

I. w okresie pomiędzy czerwcem 1995 roku, a sierpniem 1995 roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. za pomocą W. K. (1) pełniącego funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. zażądał, a następnie przyjął korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 25 000 zł od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...), w zamian za korzystne dla niego rozstrzygnięcie w dniu 12 czerwca 1995 roku postępowań przetargowych przeprowadzonych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o., w wyniku których w dniu 8 sierpnia 1995 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...) na wykonanie wodociągu przy ul. (...) w P. oraz umowę nr (...) na wymianę sieci wodociągowej przy ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. i Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art.228§ 1kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

II. w okresie pomiędzy lipcem 1997 roku, a sierpniem 1997 roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. za pomocą W. K. (1) pełniącego funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. zażądał, a następnie przyjął korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 15 000 zł od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...), w zamian za korzystne dla niego rozstrzygnięcie w dniu 9 lipca 1997 roku postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o. , w wyniku którego w dniu 11 sierpnia 1997 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...) na wykonanie wymiany wodociągu przy ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. i Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art.228§ 1kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

III. w okresie między marcem 1998 roku a kwietniem 1998 roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. za pomocą W. K. (1) pełniącego funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. zażądał, a następnie przyjął korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 30 000 zł od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...), w zamian za korzystne dla niego rozstrzygnięcie w dniu 16 marca 1998 roku postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o., w wyniku których w dniu 20 marca 1998 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wykonanie wymiany końcowego odcinka wodociągu przy ul . (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. i Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art.228§ 1kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

IV. w okresie pomiędzy lutym 1998 roku a lutym 1999 roku w P. działając w warunkach czynu ciągłego w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. zażądał, a następnie przyjął od H. G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo (...)- (...) korzyść majątkową w łącznej wysokości nie mniejszej niż 58 000 zł w zamian za korzystne rozstrzygnięcie postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Urząd Gminy P., w wyniku którego w dniu 10 kwietnia 1998 roku H. G. zawarł umowę nr (...) na wywóz ziemi i gruzu z tymczasowego składowiska gruzu zlokalizowanego pomiędzy ulicami (...) w P., zmienionej następnie czterema zwiększającymi zakres prac związanych z wywozem gruzu aneksami z dnia 5 maja 1998 roku, 1 października 1998 roku, 18 listopada 1998 roku oraz 15 lutego 1999 roku oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art. 228 § 1kk w zw. z art.12 kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

V. w okresie pomiędzy majem 1999 roku a wrześniem 1999 roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. zażądał, a następnie przyjął od H. G. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Budowlano-Usługowe (...) korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 15 500 zł w zamian za możliwość wykonania na podstawie umowy z dnia 8 maja 1999 roku zawartej przez (...) Spółkę z o.o. sieci kanalizacji deszczowej oraz drogi dojazdowej z oświetleniem do fabryki (...) w P., którą została następnie przejęta na własność Gminy P.,

to jest przestępstwo z art.228 §1kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

VI. w okresie pomiędzy sierpniem 2000 roku a wrześniem 2000 roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. za pomocą W. K. (1) prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. zażądał, a następnie przyjął korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 10 000 zł od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...), w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 17 sierpnia 2000 roku postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o. , w wyniku którego w dniu 4 września 2000 roku zawarł on umowę nr (...), której przedmiotem była modernizacja i przebudowa wodociągu w rejonie ul . (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. i Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art.228§1kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

VII. w okresie między marcem 2000 roku a kwietniem 2000 roku w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. za pomocą W. K. (1) prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. zażądał, a następnie przyjął korzyść majątkową w łącznej kwocie 70 000 zł od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) oraz F. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo (...) w zamian za korzystne dla nich rozstrzygnięcie w dniu 24 marca 2000 roku postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) z o.o. , w wyniku którego w dniu 14 kwietnia 2000 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wymianę sieci kanalizacji rozdzielczej, bytowo-gospodarczej i deszczowej na osiedlu (...) w P., którą wykonał z F. G. (1) jako podwykonawcą oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo zw. z art.228 §1kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

VIII. w okresie między kwietniem 2001 roku, a majem 2001 roku w P. roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. za pomocą W. K. (1) prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. zażądał, a następnie przyjął korzyść majątkową w łącznej kwocie 70 000 zł od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) oraz F. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo (...) w zamian za korzystne dla rozstrzygnięcie w dniu 20 kwietnia 2001 roku postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o. , w wyniku którego w dniu 7 maja 2001 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wykonanie kanalizacji sanitarnej we wsi D. , którą wykonał łącznie z F. G. (1), jako podwykonawcą oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art.228 §1kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

IX. w okresie pomiędzy sierpniem 2002 roku, a październikiem 2003 roku w P. roku w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. zażądał, a następnie przyjął od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) korzyść majątkową znacznej wartości w wysokości nie mniejszej niż 424 026,19 zł postaci wykonania budynku jednorodzinnego położonego w P. przy ul . (...) w zamian możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem postępowań przetargowych organizowanych przez Urząd Gminy P. oraz Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o., a w tym postępowania przetargowego dotyczącego zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych wsi S., M., K., Ż., G., T. oraz miasta P.,

to jest przestępstwo z art.228§ 4 i 5 kk,

X. w okresie pomiędzy styczniem 2003 roku, a majem 2003 roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. zażądał, a następnie przyjął od K. J. i T. Ż. pracowników Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. , którego właścicielem jest Gmina P. korzyść majątkową o wartości nie mniejszej niż 3500 zł w postaci wykonania projektu budowlanego i wykonawczego odcinka sieci gazu wraz z przyłączami, projektu budowlanego i wykonawczego instalacji wewnętrznej gazu oraz projektu budowlanego i wykonawczego przyłącza wody, sieci kanalizacyjnej i sanitarnej wraz z przykanalikiem i przyłączem sieci kanalizacji deszczowej dotyczących należącego do niego domu jednorodzinnego

położonego w P. przy ul . (...) wybudowanego przez M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...),

to jest o czyn z art.228§1kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

XI. w okresie pomiędzy sierpniem 2002 roku a październikiem 2003 w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. zażądał, a następnie przyjął od F. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo (...) korzyść majątkową o wartości nie mniejszej niż 67 885,56 zł w postaci wykonania ogrodzenia należącej do niego nieruchomości położonej w P. przy ul . (...) w zamian możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem postępowań przetargowych organizowanych przez Urząd Gminy P. oraz Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o.,

to jest przestępstwo z art. 228§ 1 i 4kk

XII. w okresie pomiędzy wrześniem 2003 roku a październikiem 2003 roku w P. działając w warunkach czynu ciągłego, w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. zażądał, a następnie przyjął od J. I. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno –Handlowo- Usługowe (...) korzyść majątkową o wartości nie mniejszej niż 31 506,67 zł w postaci wykonania elewacji należącego do niego budynku mieszkalnego położonego w P. przy ul . (...) oraz zażądał korzyści majątkowej znacznej wartości w kwocie 200 000 zł, w zamian za wyrażenie zgody na sprzedaż przez Urząd Gminy P. nieruchomości niezabudowanej ostatecznie oznaczonej geodezyjnie nr (...) o powierzchni o,(...) położonej w P. przy ul . (...) wraz z zapewnianiem sprzedaży tej nieruchomości osobie prawnej lub fizycznej, która jednocześnie dokona zakupu sąsiadującej z działką komunalną nieruchomości należącej do J. I. (1) i A. I., oznaczonej geodezyjnie nr (...) oraz możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem postępowań przetargowych organizowanych przez Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art.228 § 1, 4 i 5kk w zw. z art.12kk

XIII. w okresie pomiędzy listopadem 2003 roku a 5 grudniem 2003 roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. oraz działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej przekroczył swoje uprawnienia wydając G. G. (1) pełniącą funkcję wiceprezesa zarządu i głównej księgowej Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o., którego właścicielem jest Gmina P. polecenie wstrzymania płatności wymagalnych zobowiązań Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. wobec M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) do czasu nie uregulowania przez niego zaległej należności w łącznej wysokości 28 098,57 zł wobec (...) Spółki z o.o. z tytułu sprzedaży zestawu grzewczego zainstalowanego w domu E. S. (1) w P. przy ul . (...), czym działał na szkodę M. R. (1),

to jest o czyn z art.231§2kk

XIV. w październiku 2004 roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. zażądał, a następnie przyjął od M. J. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) korzyść majątkową w postaci zawarcia przez niego ugody z M. R. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...), której przedmiotem było ustalenie zasad uregulowania zobowiązania w wysokości 8 666,32 zł wynikającego z zakupu materiałów budowlanych przez M. R. (1) wykorzystanych następnie przy budowie położonego w P. przy ul . (...) domu E. S. (1) skutkującej złożeniem w dniu 20 października 2004 roku przez M. J. (1) w Sądzie Rejonowym w Legnicy pisma procesowego o cofnięciu złożonego przez niego w dniu 27 lutego 2004 roku przeciwko M. R. (1) pozwu o zapłatę wraz z wnioskiem o umorzenie postępowania w wyniku czego w dniu 21 października 2001 roku Sąd Rejonowy w Legnicy Wydział V Gospodarczy umorzył prowadzone pod sygnatura akt V GC 865/04 postępowanie sądowe, w zamian za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Urząd Gminy P. oraz Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o.,

o jest przestępstwo z 228§ 1 i 4 kk

XV. w okresie między październikiem 2004 roku, a grudniem 2004 roku w P. w związku z pełnieniem funkcji Burmistrza P. za pomocą W. K. (1) prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. zażądał korzyści majątkowej znacznej wartości w kwocie nie mniejszej niż 600 000 zł, a następnie przyjął część żądanej korzyści majątkowej w kwocie 200 000 zł od F. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo (...), M. J. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) oraz W. F. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) Spółka Jawna w zamian za korzystne dla konsorcjum, w skład którego wchodziły też wymieniani przedsiębiorcy rozstrzygnięcie postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., w wyniku którego w dniu 9 grudnia 2004 roku F. G. (1) zawarł umowę nr (...), na zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych wsi S., M., K., Ż., G., T. oraz miasta P. którą wykonało następnie wymienione konsorcjum oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. oraz Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z 228§ 4 i 5 kk ;

W. K. (1) zarzucono, iż:

XVI. w okresie pomiędzy czerwcem 1995 roku a sierpniem 1995 roku w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. udzielił E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. pomocy do żądania, a następnie przyjęcia korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 25 000 zł i jednocześnie M. R. (1), prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...), pomocy do wręczenia korzyści majątkowej E. S. (1), w ten sposób, że przyjął od M. R. (1) żadaną kwotę korzyści majątkowej po czym wręczył ją E. S. (1), w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 12 czerwca 1995 roku postępowań przetargowych przeprowadzonych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o., w wyniku których w dniu 8 sierpnia 1995 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...) na wykonanie wodociągu przy ul. (...) w P. oraz umowę nr (...) na wymianę sieci wodociągowej przy ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. oraz Urząd Gminy P.,

to jest o przestępstwo z art.18 § 3kk w zw. z art.228§ 1kk i art. 18 § 3kk w zw. z art. 229§1kk w zw. z art. 11§ 2kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 9 września 2000 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny, Kodeks Postępowania Karnego oraz niektórych innych ustaw /Dz.U 2000 nr 93.poz.1027/ oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

XVII. w okresie pomiędzy lipcem 1997 roku a sierpniem 1997 roku w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. udzielił E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. pomocy do żądania, a następnie przyjęcia korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 15 000 zł i jednocześnie M. R. (1), prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...), pomocy do wręczenia korzyści majątkowej E. S. (1) w ten sposób, że przyjął od M. R. (1) żadaną kwotę korzyści majątkowej po czym wręczył ją E. S. (1) w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 9 lipca 1997 roku postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o. , w wyniku którego w dniu 11 sierpnia 1997 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...) na wykonanie wymiany wodociągu przy ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. oraz Urząd Gminy P. oraz Urząd Gminy P.,

to jest o przestępstwo z art. 18 §3kk w zw. z art. 228§ 1kk i art.18 § 3kk w zw. z art. 229§1kk w zw. z art.11§ 2kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 9 września 2000 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny, Kodeks Postępowania Karnego oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2000 nr 93.poz.1027/ oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

XVIII. w okresie między marcem 1998 roku, a kwietniem 1998 roku w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. udzielił E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. pomocy do żądania, a następnie przyjęcia korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 30 000 zł i jednocześnie M. R. (1), prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...), pomocy do wręczenia korzyści majątkowej E. S. (1), w ten sposób, iż przyjął od M. R. (1) kwotę korzyści majątkowej po czym wręczył ją E. S. (1) w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 16 marca 1998 roku przetargu przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o., w wyniku których w dniu 20 marca 1998 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wykonanie wymiany końcowego odcinka wodociągu przy ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. oraz Urząd Gminy P.,

to jest o przestępstwo z art. 18§3kk w zw. z art.228§ 1kk i art. 18 §3kk w zw. z art. 229§1kk w zw. z art.11§2kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 9 września 2000 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny, Kodeks Postępowania Karnego oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2000 nr 93.poz.1027/ oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

XIX. w okresie pomiędzy sierpniem 2000 roku, a wrześniem 2000 roku w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. udzielił E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. pomocy do żądania, a następnie przyjęcia korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 10 000 zł i jednocześnie M. R. (1), prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) pomocy do wręczenia korzyści majątkowej E. S. (1) w ten sposób, iż przyjął od M. R. (1) wskazaną kwotę żądanej korzyści majątkowej po czym wręczył ją E. S. (1) w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 17 sierpnia 2000 roku przetargu przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o. , w wyniku których w dniu 4 września 2000 roku zawarł on umowę nr (...), której przedmiotem była modernizacja i przebudowa wodociągu w rejonie ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. oraz Urząd Gminy P.,

to jest o przestępstwo z art. 18 § 3kk w zw. z art. 228§1kk i art.18 §3kk w zw. z art. 229§1kk w zw. z art.11§2kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 9 września 2000 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny, Kodeks Postępowania Karnego oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2000 nr 93.poz.1027/ oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

XX. w okresie między marcem 2000 roku, a kwietniem 2000 roku w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. udzielił E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. pomocy do żądania, a następnie przyjęcia korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 70 000 zł i jednocześnie M. R. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Usługi budowlane i instalacyjne (...) oraz F. G. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo (...) pomocy do wręczenia korzyści majątkowej Burmistrzowi P. E. S. (1) w ten sposób, że przyjął od M. R. (1) środki finansowe składające się na wymienioną kwotę żądanej korzyści majątkowej, z których 35 000 przekazał mu F. G. (1) po czym wręczył je E. S. (1) w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 24 marca 2000 roku postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) z o.o. , w wyniku którego w dniu 14 kwietnia 2000 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wymianę sieci kanalizacji rozdzielczej, bytowo-gospodarczej i deszczowej na osiedlu (...) w P., którą wykonał z F. G. (1) jako podwykonawcą oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. oraz Urząd Gminy P. ,

to jest o przestępstwo z art. 18§3kk w zw. z art. 228§1kk i art. 18 §3kk w zw. z art. 229§1kk w zw. z art. 11§ 2kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 9 września 2000 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny, Kodeks Postępowania Karnego oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2000 nr 93.poz.1027/ oraz ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

XXI. w okresie między kwietniem 2001 roku, a majem 2001 roku w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. udzielił E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. pomocy do żądania, a następnie przyjęcia korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 70 000 zł i jednocześnie M. R. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) oraz F. G. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo (...) pomocy do wręczenia korzyści majątkowej Burmistrzowi P. E. S. (1) w ten sposób, że przyjął od M. R. (1) korzyść majątkową w wymienionej żądanej kwocie, z których 35 000 zł przekazał M. F. G., po czym wręczył je E. S. (1) w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 20 kwietnia 2001 roku postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o. , w wyniku którego w dniu 7 maja 2001 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wykonanie kanalizacji sanitarnej we wsi D., którą wykonał łącznie z F. G. (1), jako podwykonawcą oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. oraz Urząd Gminy P.,

to jest o przestępstwo z art. 18 §3kk w zw. z art. 228§1kk i art. 18§3kk w zw. z art. 229§1kk w zw. za art.11§2 2kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny oraz niektórych innych ustaw /Dz. U 2003 nr 111.poz.1061/

XXII. w okresie między październikiem 2004 roku, a grudniem 2004 roku w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego jedynym właścicielem jest Gmina P. udzielił pełniącemu funkcje Burmistrza P. E. S. (1) pomocy do żądania korzyści majątkowej znacznej wartości w łącznej kwocie nie mniejszej niż 600 000 zł i przyjęcia części żądanej kwoty korzyści majątkowej w wysokości 200 000 zł, a F. G. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo (...), M. J. (1) prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) oraz W. F. (1) (...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) s.j. pomocy do wręczenia korzyści majątkowej E. S. (1), w ten sposób, iż w imieniu E. S. (1) zażądał od F. G. (1) korzyści majątkowej w kwocie nie mniejszej niż 600 000 zł, a następnie przyjął od niego część żądanej korzyści majątkowej w kwocie 200 000 zł, z czego kwoty po 50 000 zł stanowiły środki finansowe przekazane F. G. (1) przez M. J. (1) i W. F. (1), po czym wręczył ją E. S. (1), w zamian za korzystne dla F. G. (1) jako lidera konsorcjum, w skład którego wchodziły też przedsiębiorcy M. J. (1) i W. F. (1) rozstrzygnięcie postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., w wyniku którego w dniu 9 grudnia 2004 roku F. G. (1) zawarł umowę nr (...), na zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych wsi S., M., K., Ż., G., T. oraz miasta P. którą wykonało następnie wymienione konsorcjum oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. oraz Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art. 18 §3kk w zw. z art.228§4i 5kk i art. 18 §3kk w zw. z art. 229§4kk w zw. z art. 11§2kk

F. G. (1) był oskarżony o to, że:

XXIII. w okresie między kwietniem 2001 roku, a majem 2001 roku w P. prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo (...) oraz wspólnie i w porozumieniu z M. R. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) oraz przy pomocy W. K. (1) pełniącego funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego jedynym właścicielem jest Gmina P., udzielił E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. korzyści majątkowej w łącznej kwocie 70 000 zł, na sumę, którą przekazał M. R. (1) środki finansowe w kwocie 35 000 zł w zamian za korzystne rozstrzygnięcie w dniu 20 kwietnia 2001 roku

postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o., w wyniku którego w dniu 7 maja 2001 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wykonanie kanalizacji sanitarnej we wsi D., którą wykonał łącznie z nim jako podwykonawcą oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o.,

to jest przestępstwo z art. 229§1kk

XXIV. w okresie pomiędzy sierpniem 2002 roku a październikiem 2003 roku w P. prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Budowlano -Usługowe udzielił Burmistrzowi P. E. S. (1) korzyści majątkowej o wartości 67 885,56 zł w postaci wykonania ogrodzenia nieruchomości położonej w P. przy ul. (...) należącej do E. S. (1) w zamian możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem postępowań przetargowych organizowanych przez Urząd Gminy P. oraz Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o.,

to jest przestępstwo z art. 229§1kk

M. J. (1) zarzucono, iż:

XXV. w okresie pomiędzy październikiem 2004 roku, a grudniem 2004 roku w P. prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) wspólnie i w porozumieniu z F. G. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Budowlano- Usługowe i (...) prowadzącym działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) s.j. oraz przy pomocy W. K. (1) pełniącego funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o., którego jedynym właścicielem jest Gmina P. obiecał udzielić korzyści majątkowej znacznej wartości E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. w łącznej kwocie nie mniejszej niż 600 000 zł, a następnie udzielił części żądanej kwoty korzyści majątkowej w wysokości 200 000 zł na sumę, którą przekazał wraz z W. F. (1) środki finansowe w kwotach po 50 000 zł, a F. G. (1) w kwocie 100 000 zł, w zamian za korzystne dla konsorcjum w skład, którego wchodził wraz z F. G. (1) oraz W. F. (1) rozstrzygnięcie postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., w wyniku którego w dniu 9 grudnia 2004 roku F. G. (1), jako lider konsorcjum zawarł umowę nr (...) na zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych wsi S., M., K., Ż., G., T. oraz miasta P., którą wykonało następnie wymienione konsorcjum oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o.,

to jest przestępstwo z art. 229 § 4kk

W. F. (1) zarzucono, iż:

XXVI. w okresie pomiędzy październikiem 2004 roku, a grudniem 2004 roku w P. prowadząc działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) Spółka Jawna wspólnie i w porozumieniu z F. G. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Budowlano- Usługowe i (...) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) oraz przy pomocy W. K. (1) pełniącego funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego jedynym właścicielem jest Gmina P. obiecał udzielić korzyści majątkowej znacznej wartości E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. w łącznej kwocie nie mniejszej niż 600 000 zł, a następnie udzielił części żądanej kwoty korzyści majątkowej w wysokości 200 000 zł na sumę, którą przekazał wraz z M. J. (1) środki finansowe w kwotach po 50 000 zł, a F. G. (1) w kwocie 100 000 zł, w zamian za korzystne dla konsorcjum w skład, którego wchodził wraz z F. G. (1) oraz M. J. (1) rozstrzygnięcie postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., w wyniku którego w dniu 9 grudnia 2004 roku F. G. (1), jako lider konsorcjum zawarł umowę nr (...) na zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych wsi S., M., K., Ż., G., T. oraz miasta P., którą wykonało następnie wymienione konsorcjum oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. i Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art. 229 § 4 kk

J. I. (1) zarzucono, że:

XXVII. w okresie pomiędzy wrześniem 2003 roku, a październikiem 2003 roku w P. działając w warunkach czynu ciągłego prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo Produkcyjno –Handlowo- Usługowe (...) z siedzibą w P. przy ul. (...) udzielił E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją Burmistrza P. korzyści majątkowej o wartości 31 506,67 zł w postaci wykonania elewacji budynku mieszkalnego położonego w P. przy ul. (...) należącego do E. S. (1) oraz obiecał udzielić mu korzyści majątkowej znacznej wartości w kwocie 200 000 zł w zamian za wyrażenie zgody na sprzedaż przez Urząd Gminy P. nieruchomości niezabudowanej ostatecznie oznaczonej geodezyjnie nr (...) o powierzchni 0,(...) położonej w P. przy ul. (...) wraz z zapewnieniem sprzedaży tej nieruchomości osobie prawnej lub fizycznej, która jednocześnie dokona zakupu sąsiadującej z działką komunalną nieruchomości należącej do J. I. (1) i A. I., oznaczonej geodezyjnie nr (...) oraz możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem postępowań przetargowych organizowanych przez Urząd Gminy P.,

to jest przestępstwo z art. 229 §1i 4kk w zw. z art.12kk

7. P. S. (1) zarzucono, iż

XXVIII. w czerwcu 2003 roku w P. w związku z pełnioną funkcją radnego Powiatu (...) przyjął od R. D. prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą (...) z siedzibą w T. korzyść majątkową w kwocie 10 000 zł, w zamian za udzieloną mu w związku z prowadzonym przez Starostwo Powiatowe w P. Wydział Ochrony (...) i (...) pomoc polegającą na podjęciu czynności i przekazaniu informacji niezbędnych dla korzystnego dla niego rozstrzygnięcia postępowania administracyjnego, którego przedmiotem było wydobywanie przez R. D. w miejscowości S. piasku bez wymaganej ustawą Prawo geologiczne i górnictwo koncesji,

to jest przestępstwo z art. 228§ 1 kk

Sąd Okręgowy w Legnicy wyrokiem z dnia 24 października 2011 r. (sygn. akt III K 128/07)

I. oskarżonego E. S. (1) uniewinnił od popełnienia zarzucanych mu czynów opisanych w punktach I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIV i XV części wstępnej wyroku,

II. ustalając, że oskarżony E. S. (1) dopuścił się czynu opisanego w punkcie XIII części wstępnej wyroku, z tym, że eliminując z jego opisu działanie w celu osiągnięcia korzyści majątkowej oraz kwalifikując go z art.231§1 kk na podstawie art.66§ 1 i § 2 kk i art.67§1 kk oraz art.67§ 3 kk postępowanie wobec E. S. (1) warunkowo umorzył na okres próby 1(jednego) roku orzekając od oskarżonego świadczenie pieniężne w wysokości 2000 złotych na rzecz (...) Stowarzyszenia Pomocy (...) z (...) (...), ul.(...) (...) W.,

III. oskarżonego W. K. (1) uznał za winnego tego, że w okresie pomiędzy czerwcem 1995r. a sierpniem 1995r. w P., pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. przyjął od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 25 000 złotych w zamian za korzystne rozstrzygnięcie w dniu 12 czerwca 1995r. postępowań przetargowych przeprowadzonych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o., w wyniku których w dniu 8 sierpnia 1995 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...) na wykonanie wodociągu przy ul. (...) w P. oraz umowę nr (...) na wymianę sieci wodociągowej przy ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., tj. przestępstwa z art.228§ 1 kk i za to na podstawie art.228§1 kk wymierzył mu karę 1(jednego) roku pozbawienia wolności,

IV. oskarżonego W. K. (1) uznał za winnego tego, że w okresie pomiędzy lipcem 1997r. a sierpniem 1997r. w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. przyjął

od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 15 000 złotych w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 9 lipca 1997r. postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o., w wyniku którego w dniu 11 sierpnia 1997 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...) na wykonanie wymiany wodociągu przy ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. tj. przestępstwa z art.228§ 1 kk i za to na podstawie art.228§ 1 kk wymierzył mu karę 1(jednego) roku pozbawienia wolności,

V. oskarżonego W. K. (1) uznał za winnego tego, że w okresie między marcem 1998r. a kwietniem 1998r. w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. przyjął od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 30 000 złotych w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 16 marca 1998 roku przetargu przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o., w wyniku których w dniu 20 marca 1998 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wykonanie wymiany końcowego odcinka wodociągu przy ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. , tj. przestępstwa z art.228§ 1 kk i za to na podstawie art.228§ 1 kk wymierzył mu karę 1(jednego) roku pozbawienia wolności,

VI. oskarżonego W. K. (1) uznał za winnego tego, że w okresie pomiędzy sierpniem 2000 r. a wrześniem 2000r. w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P., przyjął od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 10 000 złotych w zamian za korzystne dla M. R. (1) rozstrzygnięcie w dniu 17 sierpnia 2000 roku przetargu przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o. , w wyniku których w dniu 4 września 2000 roku zawarł on umowę nr (...), której przedmiotem była modernizacja i przebudowa wodociągu w rejonie ul. (...) w P. oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. , tj. przestępstwa z art.228§ 1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1(jednego) roku pozbawienia wolności,

VII. oskarżonego W. K. (1) uznał za winnego tego, że między marcem 2000r. a kwietniem 2000r. w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. przyjął od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) oraz F. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą E. Przedsiębiorstwo (...) korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 70 000 złotych w zamian za korzystne dla nich rozstrzygnięcie w dniu 24 marca 2000r. postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. , w wyniku którego w dniu 14 kwietnia 2000 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wymianę sieci kanalizacji rozdzielczej, bytowo-gospodarczej i deszczowej na osiedlu (...) w P., którą wykonał z F. G. (1) jako podwykonawcą oraz za możliwość skutecznego ubiegania się w przyszłości o wykonywanie prac budowlanych, które miały być przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. oraz Urząd Gminy P., tj. przestępstwa z art.228§ 1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1(jednego) roku i 6(sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

VIII. oskarżonego W. K. (1) uznał za winnego tego, że w okresie pomiędzy kwietniem 2001r. a majem 2001r. w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego właścicielem jest Gmina P. przyjął od M. R. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Przedsiębiorstwo (...) oraz F. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą E. Przedsiębiorstwo (...) oraz F. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą E. Przedsiębiorstwo (...) korzyść majątkową w kwocie nie mniejszej niż 70 000 złotych w zamian za korzystne dla nich rozstrzygnięcie w dniu 20 kwietnia 2001 r. postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółki z o.o. , w wyniku którego w dniu 7 maja 2001 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wykonanie kanalizacji sanitarnej we wsi D., którą wykonał łącznie z F. G. (1), jako podwykonawcą oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., tj.

przestępstwa z art.228§ 1 kk i za to na podstawie tego przepisu wymierzył mu karę 1(jednego) roku i 6(sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

IX. oskarżonego W. K. (1) uznał za winnego tego, że w okresie między październikiem 2004r. a grudniem 2004r. w P. pełniąc funkcję prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego jedynym właścicielem jest Gmina P. przyjął od F. G. (1) prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą E. Przedsiębiorstwo (...) pozostającego w konsorcjum z M. J. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) oraz W. F. (1) (...) Przedsiębiorstwo Budownictwa (...) s.j. korzyść majątkową w kwocie 200 000 złotych w zamian za korzystne dla F. G. (1) jako lidera konsorcjum, w skład którego wchodził też przedsiębiorcy M. J. (1) i W. F. (1) rozstrzygnięcie postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., w wyniku którego w dniu 9 grudnia 2004 roku F. G. (1) zawarł umowę nr (...), na zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych wsi S., M., K., Ż., G., T. oraz miasta P. którą wykonało następnie wymienione konsorcjum oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. tj. przestępstwa z art.228§ 1 kk i za to na podstawie art.228§ 1 kk wymierzył mu karę 2(dwóch) lat pozbawienia wolności,

X. na podstawie art.85 i art.86§ 1 kk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wobec W. K. (1) i wymierzył mu karę łączną 3(trzech) lat i 6(sześciu) miesięcy pozbawienia wolności,

XI. na podstawie art.45 § 1 kk orzekł wobec W. K. (1) przepadek korzyści majątkowych osiągniętych z popełnienia przestępstw opisanych w punktach III-IX w łącznej kwocie 420 000 złotych,

XII. oskarżonego F. G. (1) uznał za winnego tego, że w okresie między kwietniem 2001 roku a majem 2001 roku w P. prowadząc działalność gospodarczą pod nazwą (...) Przedsiębiorstwo Budowlano -Usługowe oraz wspólnie i w porozumieniu z M. R. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą Usługi Budowlane i (...) udzielił W. K. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) Spółki z o.o. z siedzibą w P., którego jedynym właścicielem jest Gmina P. korzyści majątkowej w łącznej kwocie 70 000 złotych, na sumę, którą przekazał M. R. (1) środki finansowe w kwocie 35 000 zł w zamian za korzystne rozstrzygnięcie w dniu 20 kwietnia 2001 roku postępowania przetargowego przeprowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., w wyniku którego w dniu 7 maja 2001 roku M. R. (1) zawarł umowę nr (...), na wykonanie kanalizacji sanitarnej we wsi D., którą wykonał łącznie z nim jako podwykonawcą oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., to jest przestępstwa z art.229§ 1 kk i za to na podstawie art.229§ 1 kk wymierzył mu karę 1(jednego) roku pozbawienia wolności,

XIII. na podstawie art.69§ 1 i § 2 kk i art.70 § 1 kk pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności wobec F. G. (1) warunkowo zawiesił na okres próby 3(trzech) lat ,

XIV. oskarżonego F. G. (1) uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu opisanego w punkcie XXIV części wstępnej wyroku,

XV. ustalając, że oskarżeni M. J. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Zakład (...) oraz W. F. (1) prowadzący działalność gospodarczą pod firmą Przedsiębiorstwo Budowlano (...) sp. j. wspólnie i w porozumieniu z F. G. (1) prowadzącym działalność gospodarczą pod nazwą E. Przedsiębiorstwo (...) w okresie pomiędzy październikiem 2004 roku a grudniem 2004 roku w P. udzielili W. K. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją prezesa zarządu Przedsiębiorstwa (...) spółki z o.o. z siedzibą w P., którego jedynym właścicielem jest Gmina P. korzyści majątkowej w łącznej kwocie 200 000 złotych w ten sposób, że przekazali F. G. (1) kwoty po 50 000 złotych, który następnie wraz z kwotą 100 000 złotych wyłożoną przez siebie przekazał je W. K. (1) w zamian za korzystne dla konsorcjum, w którego skład wchodził, rozstrzygnięcie postępowania przetargowego prowadzonego przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o., w wyniku którego w dniu 9 grudnia 2004 roku F. G. (1), jako lider konsorcjum zawarł umowę nr (...) na zaopatrzenie w wodę z ujęć własnych wsi S., M., K., Ż., G., T. oraz miasta P., którą wykonało następnie wymienione konsorcjum oraz za możliwość skutecznego ubiegania się o wykonywanie prac budowlanych, które byłyby

przedmiotem kolejnych postępowań przetargowych organizowanych przez Przedsiębiorstwo (...) Spółkę z o.o. i uznając ten czyn za wypadek mniejszej wagi z art.229§ 2 kk na podstawie art.66§ 1 i § 2 kk i art.67§ 1 i 3 kk postępowanie wobec M. J. (1) i W. F. (1) warunkowo umorzył na okres próby 1 roku orzekając od każdego z nich świadczenie pieniężne w kwocie 2000 złotych na rzecz (...) Stowarzyszenia Pomocy (...) z (...) (...), ul.(...) (...) W.,

XVI. oskarżonego J. I. (1) uniewinnił od popełnienia zarzucanego mu czynu,

XVII. oskarżonego P. S. (1) uznał za winnego popełnienia zarzucanego mu czynu i za to na podstawie art.228 § 1 kk wymierzył mu karę 8(ośmiu) miesięcy pozbawienia wolności,

XVIII. na podstawie art.69§ 1 i § 2 kk i art.70 § 1 pkt 1 kk wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności warunkowo zawiesił na okres próby 3(trzech) lat,

XIX. na podstawie art.45 § 1 kk orzekł wobec oskarżonego P. S. (1) przepadek równowartości korzyści osiągniętej z popełnionego przestępstwa w kwocie 10 000 złotych,

XX. na podstawie art.627 , art.630 i art.633 kpk kosztami postępowania w części, w której zapadły orzeczenia uniewinniające obciążył Skarb Państwa, zaś w pozostałym zakresie obciążył nimi oskarżonych stosowanie do ich udziału w sprawie oraz wymierzył im opłaty:

- E. S. (1), W. F. (1) i M. J. (1) w kwotach po 100 złotych,

- W. K. (1) w kwocie 400 złotych,

- F. G. (1) i P. S. (1) w kwotach po 180 złotych.

Apelacje od tego wyroku wnieśli: prokurator, oraz oskarżeni W. K. (1), F. G. (1), W. F. (1) i M. J. (1) za pośrednictwem obrońców.

Prokurator zaskarżył wyrok w całości na niekorzyść oskarżonych: E. S. (1), F. G. (1), M. J. (1), W. F. (1) oraz J. I. (1), oraz również w całości na korzyść W. K. (1) i zarzucił:

I. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia uniewinniającego oskarżonych:

- E. S. (1) od czynów określonych w punktach od I do XII i od XIV do XV części wstępnej wyroku,

- F. G. (1) od czynu określonego w punkcie XXIV części wstępnej wyroku,

- J. I. (1) od czynu określonego w punkcie XXVII części wstępnej wyroku,

a mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku polegający na przyjęciu wadliwych ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd I Instancji, które to spowodowały, iż całokształt zgromadzonych i ujawnionych w niniejszej sprawie dowodów, a w tym zeznań świadków M. R. (1), H. G., K. J., częściowo T. Ż., wyjaśnień W. K. (1), F. G. (1) oraz J. I. (1) nie pozwala przyjąć, iż wymienieni popełnili zarzucane im przestępstwa, podczas gdy prawidłowa i całościowa ocena materiału dowodowego, poparta zasadami doświadczenia życiowego, winna prowadzić do ustalenia ich winy i sprawstwa i tym samym wymierzenia im stosownej kary,

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia w zakresie czynu XIII części wstępnej wyroku zarzucanego E. S. (1), a mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku polegający na przyjęciu wadliwych ocen i wniosków wyprowadzonych przez Sąd I Instancji, które to spowodowały, iż całokształt zgromadzonych i ujawnionych w niniejszej sprawie dowodów, w tym zeznań świadków M. R. (1), G. G. (1) oraz P. D. nie pozwala na przyjęcie, iż E. S. (1) działał przy popełnieniu zarzucanego mu występku z art. 231 kk w celu osiągnięcia korzyści majątkowej i wyczerpał tym samym znamiona przestępstwa z art. 231 § 2 kk, a nie jak to przyjął Sąd czynu z art. 231 § 1 kk podczas, gdy prawidłowa i całościowa ocena materiału dowodowego poparta zasadami doświadczenia życiowego, nie powinna

nasuwać w tym zakresie wątpliwości i tym samym powinna prowadzić do uznania E. S. (1) winnym popełnienia czynu z art. 231 § 2 kk i wymierzenia mu stosownej kary ,

III. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku skazującego W. K. (1) za zarzucane mu czyny opisane w punktach od XVI do XXII części wstępnej wyroku, jako sprawcę przestępstw zakwalifikowanych z art. 228 § 1 kk, a mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku polegający na przyjęciu, iż W. K. (1) przyjmował korzyści majątkowe, a nie był jedynie pomocnikiem w ich przyjęciu przez E. S. (1), podczas gdy całość ujawnionych w toku rozprawy głównej dowodów, w szczególności zeznań M. R. (1), H. G., K. J., wyjaśnień W. K. (1), częściowo wyjaśnień J. I. (1), M. J. (1), P. S. (1), F. G. (1) pozwala na przyjęcie, iż W. K. (1) popełnił zarzucane mu czyny zabronione określone w art. 18 § 3 kk w zw. z art. 228 § 1 kk i art. 18 § 3 kk w zw. z art. 229 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk w brzmieniu sprzed wejścia w życie ustawy z dnia 9 września 2000 roku o zmianie ustawy Kodeks Karny, Kodeks Karny, Kodeks Postępowania Karnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U 2000 nr 93, poz. 1027), przez co prawidłowa i całościowa ocena materiału dowodowego, poparta zasadami doświadczenia życiowego, nie powinna nasuwać wątpliwości co do winy i sprawstwa W. K. (1) w zakresie zarzucanych mu czynów i tym samym powinna prowadzić do uznania go winnym popełnienia zarzucanych czynów określonych w punktach od XVI do XXII części wstępnej wyroku i wymierzenia mu stosowanej kary ,

IV. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku w zakresie czynu XXIII zarzucanego F. G. (1), a mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku polegający na przyjęciu wadliwych ocen i wniosków przez Sąd I Instancji, iż całość ujawnionych w toku rozprawy głównej dowodów nie pozwala na przyjęcie, iż popełnił on zarzucane mu przestępstwo określone w art. 229 § 1 kk poprzez wręczenie E. S. (1) w związku z pełnioną przez niego funkcją publiczną, wspólnie i w porozumieniu z M. R. (1), za pośrednictwem W. K. (1), korzyści majątkowej w kwocie 70.000 zł. podczas gdy prawidłowa, zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, ocena zgromadzonego materiału dowodowego pozwala na poczynienie takich ustaleń i tym samym skazanie F. G. (1) za zarzucany mu w punkcie XXIII części wstępnej wyroku.

V. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku w zakresie czynu XXV zarzucanego w części wstępnej wyroku M. J. (1) oraz w zakresie czynu XXVI zarzucanego w części wstępnej wyroku W. F. (1), a mający wpływ na treść zaskarżonego wyroku polegający na przyjęciu wadliwych ocen i wniosków wprowadzonych przez Sąd I Instancji, iż całość ujawnionych w toku rozprawy głównej dowodów nie pozwala na przyjęcie, iż popełnili oni przestępstwo określone w art. 229 § 4 kk w sposób opisany w zarzutach z punktów XXV i XXVI, podczas gdy prawidłowa, zgodna z zasadami doświadczenia życiowego, ocena zgromadzonego materiału dowodowego pozwala na poczynienie takich ustaleń i tym samym skazanie M. J. (1) i W. F. (1) za przestępstwa określone w punktach XXV i XXVI części wstępnej wyroku,

VI. obrazę prawa procesowego, która miała wpływ na treść orzeczenia, poprzez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie przepisów art. 7 kpk, 175 § 1 kpk, art. 177 § 1 kpk, art. 182 § 1 kpk i art. 186 § 1 kpk i w konsekwencji naruszenie zasad określonych w art. 410 kpk, oraz art. 2 § 2 kpk polegającą na uznaniu, że dowodu dotyczącego oskarżonego E. S. (1) nie stanowią – pomimo ich zgodnego z zasadami procesowymi ujawnienia i odczytania na rozprawie na podstawie art. 389 § 1 kpk, wyjaśnienia oskarżonego P. S. (1) złożone w postępowaniu przygotowawczym ze względu na fakt, iż w istocie stanowią one zeznania, a P. S. (1) jako osobie najbliższej dla E. S. (1) przysługuje prawo odnowy składania zeznań dotyczących jego brata i w tym zakresie, skoro z tego prawa skorzystał, nie można doczytywać na rozprawie złożonych przez niego uprzednio wyjaśnień, podczas gdy przepisy procedury karnej nie przewidują możliwości podzielenia wyjaśnień oskarżonego na części, w zależności od ich treści i częściowego potraktowania ich jako zeznań oraz zakazu odczytywania na rozprawie wyjaśnień złożonych uprzednio w postępowaniu przygotowawczym a wręcz przeciwnie, obligując do ich odczytywania w wypadkach określonych w art. 389 § 1 kpk nakazują, żeby Sąd dążąc do tego, aby podstawę jego rozstrzygnięcia stanowiły prawdziwe ustalenia faktyczne, opierał je na całości okoliczności ujawnionych w toku rozprawy głównej

VII. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a to art. 7 kpk, art. 410 kpk, art. 167 kpk i art. 366 § 1 kk polegającą na nieprzeprowadzeniu przez Sąd z urzędu, dowodu z zeznań świadka –

funkcjonariusza Policji M. M. oraz świadka H. G., na okoliczności dotyczące przebiegu czynności procesowej w postaci przesłuchania w charakterze świadka H. G., z dnia 3 czerwca 2005 roku przez wymienionego funkcjonariusza, celem ustalenia przyczyn, dla których w protokole przesłuchania świadka zostały „pogrubione” kwoty korzyści majątkowych wręczanych przez świadka H. G., jak i też nie wystąpienie przez Sąd do Komendanta w godzinach odpowiadających zapisom treści protokołu przesłuchania świadka H. G., faktycznie przeprowadzona była czynność techniczna w postaci lakierowania podłóg, jak również na okoliczność przebiegu czynności procesowej w postaci przesłuchania w charakterze podejrzanego M. J. (1), co w konsekwencji doprowadziło do oparcia tego wyroku na niepełnym materiale dowodowym i naruszenia przez Sąd zasady swobodnej oceny dowodów z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania i doświadczenia życiowego.

Podnosząc powyższe zarzuty prokurator wniósł o:

- uchylenie zaskarżonego wyroku w całości co do oskarżonych E. S. (1), W. K. (1), F. G. (1), W. F. (2), J. I. (1) oraz M. J. (1), i przekazanie w tym zakresie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Legnicy.

Obrońca oskarżonego W. K. (1) zaskarżył wyrok w całości zarzucając:

I. Rażąco naruszenie przepisów postępowania, które miało wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, a to:

1. art. 4 kpk, art. 5 § 2 kpk, art. 7 kpk, art. 410 kpk i art. 424 § 1 kpk polegające na:

a) odrzuceniu wersji oskarżonego W. K. (1), który przyznał się do zrzutów stawianych mu na etapie postępowania przygotowawczego, podtrzymał te wyjaśnienia w postępowaniu przed Sądem I Instancji, wyjaśnił swoją rolę i powody, które nim kierowały zarówno w chwili popełnienia przestępstwa pomocnictwa, jak i w momencie składania wyjaśnień przed Prokuratorem,

b) przydaniu waloru dowodu pewnego całości wyjaśnieniom współoskarżonych E. S. (1) i w części J. I. (1), M. J. (1), P. S. (1) i F. G. (1) w części, w której wspominali oni o oskarżonym W. K. (1), w sytuacji gdy wyjaśnienia te są wewnętrznie sprzeczne, pozbawione spójności nie poparte żadnymi dowodami o charakterze obiektywnym i stanowią w gruncie rzeczy rozpaczliwą prośbę zmniejszenia odpowiedzialności karnej w niniejszym postępowaniu,

c) oparciu orzeczenia w niniejszej sprawie wyłącznie na dowodach obciążających oskarżonego W. K. (1) w szczególności zaś na niespójnych, niejasnych i sprzecznych wewnętrznie zeznaniach świadków go pomawiających w niniejszej sprawie z jednoczesnym całkowitym pominięciem dowodów dla oskarżonego korzystnych, o charakterze obiektywnym bez należytego uzasadnienia takiego stanu rzeczy;

d) rozstrzygnięciu wątpliwości, które wyłoniły się w toku przeprowadzonego przez Sąd pierwszej instancji postępowania, na niekorzyść oskarżonego W. K. (1) nie zaś na jego korzyść, a więc wbrew zasadzie in dubio pro reo,

e) niezgodnej ze wskazaniami wiedzy i doświadczenia życiowego oraz zasadami prawidłowego rozumowania ocenie zgromadzonych w niniejszej sprawie dowodów, akcentując – wbrew zasadzie obiektywizmu – jedynie okoliczności niekorzystne dla oskarżonego W. K. (1) i oparte na nieprzekonywujących dowodach, przy jednoczesnym bagatelizowaniu, a w wielu wypadkach całkowitym pominięciu tych, które przemawiały na jego korzyść,

f) pominięciu w uzasadnieniu wyroku wskazania faktów jakie Sąd I Instancji uznał za nie udowodnione, na jakich w tej mierze oparł się dowodach i dlatego nie uznał dowodów przeciwnych, w tym wyjaśnień samego oskarżonego, które streszczone zostały w uzasadnieniu wyroku tylko we fragmentach wybranych przez Sąd zgodnie z koncepcją części zasadniczej wyroku i poczynionych ustaleń faktycznych,

II. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia, polegający;

1.

2. uznaniu, że oskarżony W. K. (1) dopuścił się przestępstwa łapownictwa (art. 228 § 1 kk) w sytuacji gdy prawidłowa, dogłębna i pełna ocena dowodów i zeznań M. R. (1), H. G., K. J., wspierana przez wyjaśnienia samego oskarżonego W. K. (1), oraz częściowo przez wyjaśnienia J. I. (1), M. J. (1), P. S. (1) i F. G. (1) prowadzić musi do konstatacji, że zarzut stawiany oskarżonemu w postępowaniu przygotowawczym – tj. pomocnictwa w łapownictwie jest i był prawidłowy.

Podnosząc powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o uchylenie tego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w Legnicy do ponownego rozpoznania.

Obrońca oskarżonego F. G. (1) zaskarżył wyrok w całości w odniesieniu do czynu opisanego w pkt. XXIII części wstępnej i zarzucił obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 229 § 2 kk i art. 66 § 1 kk przez ich nie zastosowanie w stosunku do czynu oskarżonego przypisanego mu w pkt. XII wyroku pomimo braku przesłanek przemawiających za potraktowaniem F. G. (1) surowiej niż innych oskarżonych przekazujących pieniądze za uzyskanie korzystnych decyzji dotyczących wykonywania robót budowlanych.

Obrońca oskarżonego podnosząc ten zarzut wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w stosunku do F. G. (1) poprzez:

- a)
- a) uznanie czynu oskarżonego F. G. (1) przypisanego w pkt. XII wyroku za wypadek mniejszej wagi i warunkowe umorzenie w stosunku do niego postępowania karnego przy odpowiednim zastosowaniu przepisów art. 67 § 1 i 3 kk,
  - b) uchylenie wyroku w pkt. XIII,
  - c) zmianę wysokości opłaty sądowej wymierzonej F. G. (1) w pkt. XX.

Także w całości zaskarżył wyrok obrońca oskarżonego W. F. (1) zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na:
  - ustaleniu, że oskarżony W. F. (1) w okresie pomiędzy październikiem, a grudniem 2004 r. działając wspólnie i w porozumieniu z F. G. (1) i M. J. (1) udzielił W. K. (1) korzyści majątkowej w kwocie 200.000 zł. i oparciu ustaleń w tym zakresie wyłącznie na podstawie wyjaśnień F. G. (1) z dnia 30.06.2005 r. oraz wyjaśnieniach M. J. (1) z dnia 26.07.2005 r. choć z wyjaśnień G. złożonych w postępowaniu przygotowawczym w dniu 05.09.2005 r. wynika, że G. przekazał K. kwotę 120.000 zł. natomiast wyjaśnienia M. J. (1) z dnia 26.07.2005 r. odebrane zostały sprzecznie z dyspozycją art. 177 § 7 kpk i nie mogą stanowić dowodu w sprawie oraz pominięciu dowodów, które przemawiały za przyjęciem tezy, że kwoty po 50.000 zł. przekazane przez oskarżonych F. i J. stanowiły zabezpieczenie należytego wykonania umowy w ramach konsorcjum.
2. obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:
  - a) art. 7 kpk polegającą na dowolnej i wybiórczej ocenie wyjaśnień osk. G. oraz osk. J., pominięciu w rozważaniach faktu, że kwoty po 50.000 zł. zostały oskarżonym zwrócone co potwierdza tezę, że miały one charakter zabezpieczenia należytego wykonania umowy,
  - b) art. 424 § 1 pkt. 2 kpk polegającą na braku pełnej analizy wszystkich dowodów dot. przekazania osk. G. kwot po 50.000 zł. w tym m.in. czasu przekazania pieniędzy oraz braku analizy operacji bankowych – wypłat dokonanych przez G. z jego konta w dniu 08.12.2004 r. oraz analizy przedstawionych przez obronę umów gospodarczych firmy oskarżonego w których zastosowano zabezpieczenie pieniężne oraz dokumentów potwierdzających zwrot przekazanego zabezpieczenia.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońca oskarżonego wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Podobnie w całości zakwestionowała wyrok obrońcy oskarżonego M. J. (1) zarzucając:

1. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku, mający wpływ na jego treść, polegający na:

- ustaleniu, że oskarżony W. F. (1) w okresie pomiędzy październikiem, a grudniem 2004 r. działając wspólnie i w porozumieniu z F. G. (1) i M. J. (1) udzielił W. K. (1) korzyści majątkowej w kwocie 200.000 zł. i oparciu ustaleń w tym zakresie wyłącznie na podstawie wyjaśnień F. G. (1) z dnia 30.06.2005 r. oraz wyjaśnieniach M. J. (1) z dnia 26.07.2005 r. choć z wyjaśnień G. złożonych w postępowaniu przygotowawczym w dniu 05.09.2005 r. wynika, że G. przekazał K. kwotę 120.000 zł. natomiast wyjaśnienia M. J. (1) z dnia 26.07.2005 r. odebrane zostały sprzecznie z dyspozycją art. 177 § 7 kpk i nie mogą stanowić dowodu

- pominięciu dowodów, które przemawiały za przyjęciem tezy, że kwoty po 50.000 zł. przekazane przez oskarżonych F. i J. G. stanowiły zabezpieczenie należytego wykonania umowy w ramach konsorcjum.

2. obrazę przepisów postępowania, która miała istotny wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

a) art. 7 kpk polegającą na dowolnej i wybiórczej ocenie wyjaśnień osk. G. oraz osk. J., pominięciu w rozważaniach faktu, że kwoty po 50.000 zł. zostały oskarżonym zwrócone co potwierdza tezę, że miały one charakter zabezpieczenia należytego wykonania umowy,

b) art. 177 § 7 kpk polegającą na odebraniu wyjaśnień od oskarżonego M. J. (1) w sposób sprzeczny z dyspozycją tego przepisu,

c) art. 424 § 1 pkt. 2 kpk polegającą na braku pełnej analizy wszystkich dowodów dot. przekazania osk. G. kwot po 50.000 zł. w tym m.in. czasu przekazania pieniędzy oraz braku operacji bankowych – wypłaty dokonanej przez G. z jego konta w dniu 08.12.2004 r. oraz analizy przedstawionych przez obronę umów gospodarczych firmy oskarżonego w których stosowano zabezpieczenie pieniężne i dokumentów potwierdzających zwrot przekazanego zabezpieczenia.

W oparciu o powyższe zarzuty obrońcy oskarżonego wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i uniewinnienie oskarżonego.

Sąd Apelacyjny zważył co następuje.

Apelacja prokuratora okazała się w znacznej części zasadna. Podobnie te zarzuty środków odwoławczych obrońców oskarżonych W. K. (1), W. F. (1) i M. J. (1) które dotyczą oceny dowodów,

Przedwczesnym, (art. 436 kpk) było natomiast rozważenie zarzutu błędu w ustaleniach faktycznych którego w istocie dotyczy apelacja obrońcy F. G. (1) kwestionująca nieprzyjęcie przez Sąd Okręgowy, że czyn przypisany temu oskarżonemu (pkt. XII części rozstrzygającej) stanowi wypadek mniejszej wagi z art. 229 § 2 kk i rezygnację z warunkowego umorzenia postępowania o ten czyn wobec F. P..

1. Zarzut naruszenia art. 5 § 2 kpk podniesiony przez obrońcę oskarżonego W. K. (1) jest bezzasadny. Adresowany do organu prowadzącego postępowanie karne nakaz rozstrzygnięcia nie dających się usunąć wątpliwości na korzyść oskarżonego (podejrzanego) dotyczy wątpliwości istniejących obiektywnie, a nie tylko w przeświadczeniu strony, które powziął lub powinien był powziąć ten organ. Sąd Okręgowy takich wątpliwości w odniesieniu do oskarżonego W. K. (1) nie wyraża, skarżący nie przybliżył na czym miałyby one polegać, a Sąd Apelacyjny ich nie dostrzegł.

2. Brak również wystarczających podstaw do uznania, że Sąd I instancji traktował strony nierównorzędnie, czy nie dopuszczając innych możliwości z góry przyjmował określone wersje przebiegu zdarzeń będących przedmiotem postępowania. Sama odmienna od postulowanej przez stronę ocena poszczególnych dowodów, nawet jeśli faktycznie jest dowolna, nie stanowi jeszcze o uchybieniu zasadzie obiektywizmu, która jest dyrektywą kierunkową realizowaną przez przepisy szczegółowe. Nie mógł więc być uwzględniony zarzut naruszenia art. 4 kpk zawarty w apelacji obrońcy W. K. (1). Sprzeczne dowody nie mogą jednocześnie być podstawą ustaleń. Odrzucenie jednych z nich nie jest ich pominięciem, lecz inną oceną.

3. Oczywiście trafnie podniósł prokurator, że Sąd I instancji naruszył art. 182 § 1 kpk, 175 § 1 kpk, art. 177 § 1 kpk, a w rezultacie także art. 410 kpk uznając, iż oskarżony „P. S. (1) (...) mógł skutecznie skorzystać z prawa do odmowy składania zeznań w zakresie w jakim dotyczą one jego brata E. S. (1), a wszystkie jego wcześniej złożone wyjaśnienia w tym zakresie nie mogły stanowić dowodu w sprawie „ (uzasadnienie str. 89).

Z treści pisemnych motywów (str. 86-89) dotyczących tej kwestii nie wynika w sposób jasny, czy Sąd Okręgowy uznaje relacje oskarżonego P. S. (1) dotyczące jego bata, a zarazem współoskarżonego E. S. (1) za zeznania czy wyjaśnienia.

Nie budzi wątpliwości, że oskarżony (podejrzany) ma prawo (a nie obowiązek) składać wyjaśnienia, prawo odmowy wyjaśnień w całości lub jakiegokolwiek części i odmowy odpowiedzi na pytania (art. 175 § 1 kpk). Nie jest zobligowany do podawania tylko prawdziwych okoliczności. Chodzi więc o zapewnienie oskarżonemu możliwie szerokiego zakresu swobody w bronienu się przed stawianymi zarzutami obejmującego wolność od samooskarżania i dostarczania dowodów na swoją niekorzyść.

Inna jest sytuacja świadka, który ma obowiązek stawić się i złożyć prawdziwe zeznania o wszystkich znanych mu istotnych okolicznościach (art. 177 § 1 kpk, 190 § 1 kpk, art. 233 § 1 kk).

Reguła ta doznaje nielicznych ograniczeń o charakterze względnym (np. art. 179 kpk, art. 180 kpk) lub bezwzględny (np. art. 178 kpk, art. 186 kpk), co wynika ze szczególnej sytuacji prawnej pewnych osób (art. 581 § 1 kpk, art. 582 kpk) lub konieczności poszanowania istotnych społecznie wartości (np. art. 178 kpk, art. 179 – 180 kpk, art. 182 – 183 kpk, art. 185 kpk).

Zakaz dowodzenia przy użyciu określonych dowodów może ograniczać realizację zasady prawdy (art. 2 § 2 kpk) pozbawiając „organy procesowe cennego dowodu, ale może też je chronić przed niebezpieczeństwem dokonywania ustaleń niezgodnych z rzeczywistością” (Z.Doda, A.Gaberle „Dowody w procesie karnym” Dom Wydawniczy ABC 1995, str. 186).

Takie możliwe dwukierunkowe działanie zakazu dowodzenia dotyczy również sytuacji z art. 182 § 1 kpk, gdzie przyznane świadkowi prawo odmowy zeznań służy uwolnieniu go od konfliktu sumienia związanego dylematem, czy składać zeznania mogące zawierać niekorzystne treści w sprawie toczącej się przeciwko osobie najbliższej z którą jest związany emocjonalnie i zobligowany do mówienia prawdy (postanowienie Sądu Najwyższego z 25.06.2004 r. V KK 68/04, OSNwSK 2004 r., z. 1, poz. 1190, P.Hofmański, E.Sadzik, K.Zgryzek KPK – Komentarz, t. I, C.H. Beck 2011 r. nr 4 do art. 182 kpk, T.Grzegorzczak KPK – komentarz. Zakamycze 2003 r. teza 1 do art. 181 kpk).

Odmienna jest sytuacja procesowa oskarżonego, który nie ma obowiązku składania organowi postępowania jakichkolwiek depozycji, a także prawnego obowiązku mówienia prawdy. Dylemat moralny dotyczący podawania okoliczności niekorzystnych dla współoskarżonej osoby najbliższej może on rozwiązać korzystając z przysługującego prawa do milczenia (art. 175 § 1 kpk). Oskarżony taki nie jest więc w żadnym zakresie „przymuszony” do wyjaśniania o tych okolicznościach. Uprawnienie oskarżonego w procesie powiązane są z prawem do obrony. Sytuacja o jakiej tu mowa konfliktowa w wypadku oskarżonego polega na antynomii między więzami rodzinnymi lub analogicznymi do nich łączącymi go z określoną osobą a bronienu się poprzez przytaczanie niekorzystnych dla tej osoby okoliczności. Dotyczy więc wyboru sposobu obrony, który przecież może on kształtować swobodnie składając w omawianym tu zakresie wyjaśnienia bez obowiązku mówienia prawdy lub odmawiając ich złożenia (odpowiadania na pytania) w dowolnie określonej przez siebie części.

Nie ma więc powodu by ustawodawca wyposażał oskarżonego (podejrzanego) w dodatkowe prawo odmowy wyjaśnień analogiczne do tego z art. 182 § 1 kpk o skutkach z art. 186 § 1 kpk skoro ma on odpowiadające jego woli, szersze prawo do milczenia.

Inne jest usytuowanie w procesie świadka.

Jak już wskazano zachodzący tu konflikt wartości ważkich społecznie polega na obwarowanym sankcją prawnym obowiązku złożenia prawdziwych zeznań w stosunku do osoby najbliższej z którąś świadek związany jest emocjonalnie relacjami rodzinnymi lub podobnymi do nich. Jego rozwiązaniu służy prawo świadka do odmowy składania zeznań.

Jest zupełnie jasne, że należy wykluczyć łączenie roli świadka i oskarżonego w jednym procesie karnym (por. np. K.Marszał „Proces karny” Katowice 1997 r. str. 216 czy art. 497 § 3 kpk). Możliwa jest natomiast zmiana tych ról procesowych.

Świadek na dalszym etapie postępowania może stać się oskarżonym. Wówczas złożone zeznania nie mogą być wykorzystane (art. 389 § 1 kpk, art. 391 § 2 kpk). W sytuacji odwrotnej (czy wyłączenia sprawy jednego z oskarżonych) wyjaśnienia złożone w charakterze podejrzanego (oskarżonego) mogą być ujawnione w warunkach art. 391 § 2 kpk.

W każdym wypadku zakres uprawnień i obowiązków podmiotu zależy od roli w jakiej występuje w procesie karnym. Jeśli więc jest świadkiem to ma m.in. obowiązek stawić się i złożyć prawdziwe zeznania chyba, że rzecz objęta jest zakazem dowodzenia np. z art. 182 § 1 czy 3 kpk. Jeśli zaś jest oskarżonym to nie ma obowiązku składania wyjaśnień, ani mówienia prawdy i tak jak nie może być jednocześnie świadkiem tak nie może składać zeznań, a wyłącznie wyjaśnienia.

Przyjęcie założenia, że depozycje oskarżonego w zakresie zarzutów mu stawianych są wyjaśnieniami a „pozostałe są tak naprawdę zeznaniami” (uzasadnienie str. 86) prowadzi do wniosków niemożliwych do przyjęcia.

Konsekwentnie więc należałoby uznać, że w tym ostatnim wypadku oskarżony (świadek ?) powinien być pouczony nie tylko o prawie z art. 182 kpk ale i o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 kk. Skoro miałyby być to „zeznania” to taka osoba mogłaby uchylić się od obowiązku ich złożenia tylko w warunkach z art. 178 – 180, 182, 185 i nie miałaby uprawnień z art. 175 kpk w części w jakiej relacjonuje okoliczności dotyczące tylko współoskarżonych. W rezultacie np. zobligowana by była pod rygorem odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 kk do składania „zeznań” np. odnośnie nie będących najbliższym oskarżonych w zakresie tych czynów które popełnili bez jej udziału. Nie wiadomo w którym momencie rozprawy taki oskarżony – „świadek” miałby składać poszczególne relacje, jak miałyby się kształtować kwestia jego obecności na rozprawie, czy możliwość stosowania środków przymusu choćby w wypadku uchłania się od złożenia takiego „zeznania” – wyjaśnienia. Przykładowo tylko wyliczone konsekwencje stanowiska Sądu I instancji przekonują o jego nietrafności i w istocie antygwarancyjnym charakterze.

Sąd Okręgowy nie traktował zresztą jako „zeznań” wyjaśnień pozostałych oskarżonych w częściach w jakim dotyczą czynów im nie zarzuconych, choć przecież gdyby miały taki charakter to nie mogłyby być odczytane na rozprawie z uwagi na treść art. 389 § 1 kpk i art. 391 § 2 kpk a contrario bez względu na to czy dotyczą osób najbliższych, czy nie, a już ujawnione nie mogłyby się stać podstawą ustaleń. Jeśli zaś wg. sądu osoby te miałyby być jednocześnie oskarżonymi i „świadkami” (co jak wskazano, jest wykluczone w tym samym procesie) to przecież ich relacje w części donoszącej się do czynów im nie zarzuconych nie były poprzedzone pouczeniem o treści art. 233 § 1 kk także przez Sąd I instancji.

Uwagi te raz jeszcze potwierdzają bezzasadność stanowiska Sądu Okręgowego.

Trzeba też wskazać, że nie chodzi bynajmniej o możliwość nieskładania przez oskarżonego depozycji w stosunku do osoby z którą łączy go więzi rodzinne lub analogiczne do nich, bowiem może to uczynić w ramach nieograniczonego czasowo, szerszego prawa do milczenia (art. 175 § 1 kpk) lecz o konsekwencje skorzystania z prawa do odmowy składania zeznań.

Faktycznie intencją Sądu I instancji jest zrównanie skutków skorzystania przez świadka z prawa do odmowy składania zeznań w stosunku do osoby najbliższej z następstwami odmowy składania wyjaśnień przez oskarżonego w odniesieniu do takiej osoby, a więc wyłącznie ich z podstawy dowodowej i możliwości odtworzenia, ku czemu brak jest podstaw w przepisach procedury karnej. Jak już wskazano odmienne jest usytuowanie w procesie karnym, a co

za tym idzie inne prawa i obowiązki świadka inne zaś oskarżonego (podejrzanego). Kumulowanie tych ról w jednym, postępowaniu, składanie wyjaśnień przez świadka i zeznań przez oskarżonego jest wykluczone.

To, że skutek np. zdarzeń losowych może dojść do zmiany roli osoby w postępowaniu karnym nie wpływa na tę ocenę. Fakt, że oskarżony hipotetycznie mógłby wtedy występować w charakterze świadka w tym samym procesie nie powoduje póki to nie nastąpi uzyskania uprawnień świadka.

Z treści uzasadnienia Sądu Okręgowego (str. 88) nie wynika wbrew twierdzeniom apelacji prokuratora, iżby sąd wyrażał żal z powodu niewyłączenia sprawy P. S. (1) by ją odrębnie rozpoznać. Natomiast taka decyzja Sądu, choć rzeczywiście niezaskarżalna to nie może być dowolna i mogłaby podlegać kontroli w postępowaniu apelacyjnym (art. 447 § 3 kpk).

Art. 186 § 1 kpk określa prekluzyjny termin do skorzystania z prawa do odmowy zeznań oraz konsekwencje złożonego oświadczenia o skorzystaniu z tego prawa w postaci bezwzględnego zakazu dowodzenia. Skoro jest tam mowa o osobie uprawnionej do odmowy złożenia zeznań, a przepis jest zamieszczony w Rozdziale 21. Kodeksu postępowania karnego pod tytułem (...) to jest oczywiste, że dotyczy on świadków, a nie oskarżonych którzy zeznań nie składają, lecz wyjaśnienia. Im poświęcony jest Rozdział 20 kpk pt. „Wyjaśnienia oskarżonego”, gdzie co równie oczywiste brak odwołań do art. 186 § 1 kpk. Jeśli ustawodawca chciałby regulując kwestię wyjaśnień oskarżonego odesłać do rozwiązań dotyczących świadków to tak by uczynił czego przykładem jest art. 196 § 1 kpk odnoszący się do biegłych (por. też art. 206 § 1 kpk w zw.z art. 196 § 1 kpk co do specjalistów).

Art. 186 § 1 kpk dotyczy nie tylko osób uprawnionych do odmowy złożenia zeznań, ale i zwolnionych od zeznawania na podstawie art. 185 kpk z powodu pozostawania z oskarżonym w szczególnie bliskim stosunku osobistym. Podążając tokiem rozumowania Sądu I instancji należałoby uznać, że w wypadku gdy między oskarżonymi zachodzą szczególnie bliskie relacje osobiste mogą się oni ubiegać o zwolnienie przez Sąd od złożenia wyjaśnień lub odpowiedzi na pytania składając odpowiedni wniosek, a Sąd rozstrzygałby o tym zwolnieniu i jego zakresie. Zbędne wydaje się prezentowanie dalszych reperkusji rozwiązania przyjętego przez Sąd Okręgowy które jest co najmniej antygarancyjne i ogranicza prawo do obrony.

Sąd instancji odwołuje się do wyroku Sądu Najwyższego z 17.08.1984 r., IV KR 180/84 (OSNKW 1985, z. 3-4, poz. 28) choć dotyczy on zupełnie innej sytuacji procesowej, co trafnie zauważa prokurator. Najwyższa instancja sądowa wskazałaby tam, że „jeżeli uprawniona do odmowy złożenia zeznań (podkreś. S.A.) z tego prawa skorzysta, to poprzednio złożone zezna nie tej osoby nie tylko w charakterze świadka, lecz także jej wyjaśnienia złożone w charakterze podejrzanego nie mogą służyć za dowód przeciwko oskarżonemu – osobie najbliższej dla świadka ani być odtworzone”. To prawda, że stanowisko to jest nadal aktualne gdyż art. 186 § 1 kpk z 1997 r. podobnie jak art. 168 kpk z 1969 r. mówi tylko o „zeznanium” tyle, że dotyczy ono świadka a nie oskarżonego, któremu nie przysługuje prawo do odmowy składania zeznań.

Rzecz w tym, że „art. 168 kpk (z 1969 r. – przyp. S.A.) zakazuje wykorzystywania wszelkich oświadczeń dowodowych złożonych uprzednio przez wskazaną w nim osobę. Odmienny pogląd otwierałby wszak furtkę do obchodzenia zakazu z art. 168 kpk (obecnie art. 186 § 1 kpk – 1997 r. – przyp. S.A) poprzez uzyskiwanie od wymienionych w nim osób oświadczeń nie będących „zeznaniami”. Co więcej, odczytanie na rozprawie protokołu złożonych poprzednio przez świadka wyjaśnień w charakterze podejrzanego nie będzie dopuszczalne na podstawie art. 337 § 2 kpk (obecnie art. 391 § 2 kpk z 1997 r. – przyp. S.A.) gdyż skorzystanie przez tego świadka z prawa odmowy zeznań nie może być uznane za „bezprawne” „ (Z. Doda, A.Gaberle „Dowody w procesie karnym”, Dom Wydawniczy ABC, str. 228).

Skoro więc zakaz z art. 186 § 1 kpk nie dotyczy oskarżonego to i nie może być mowy o jego obejściu w stosunku do osoby o takim statusie w procesie.

Jak już była mowa o tym wcześniej brak podstaw by przyznawać oskarżonemu prawo z art. 182 § 1 kpk o skutkach i ograniczeniach z art. 186 § 1 kpk skoro przysługuje mu odpowiednie do roli procesowej prawo do obrony w tym do milczenia, a nie zachodzi charakterystyczny dla sytuacji świadka będący podstawą przyznania mu tego prawa konflikt

sumienia między powinnością złożenia prawdziwych zeznań a więzami rodzinnymi (lub analogicznymi) z oskarżonym którego te depozycje miałyby dotyczyć.

Z tych powodów zasadny jest zarzut apelacji prokuratora dotyczący obrazy art. 410 kpk, 182 § 1 kpk, art. 175 § 1 kpk i art. 177 § 1 kpk poprzez błędne uznanie, że oskarżonemu P. S. (1) przysługiwało prawo z art. 182 § 1 kpk w odniesieniu do jego brata współoskarżonego E. S. (1) a w konsekwencji niezasadne pominięcie tego ujawnionego dowodu w podstawie wyroku w stosunku do E. S. (1).

Wyjaśnienia P. S. (1) dotyczyły w znacznej części żądania przez oskarżonego E. S. (1) jako burmistrza miasta P., korzyści majątkowej od oskarżonego J. I. (1) w zamian za zgodę na zbycie nieruchomości miejskiej sąsiadującej z nieruchomości tego oskarżonego oraz obietnicy jej udzielenia (k. 9732-9734, 9787- 9738, 9749, 9755, 9762, 9764, 9893, 10012, 10638-10640, 10962).

Niezasadnie pominięty w rozważaniach przez Sąd I instancji dowód mógł więc mieć wpływ na treść zaskarżonego wyroku w tej części gdzie oskarżeni E. S. (1) i J. I. (1) zostali uniewinnieni od czynów opisanych odpowiednio w pkt. XII (art. 228 § 1 i 4 kk w zw. z art. 12 kk) i XXVII (art. 229 § 1 i 4 kk w zw. z art. 12 kk) części wstępnej zaskarżonego wyroku.

Czyny te dotyczą również żądania, przyjęcia i udzielenia korzyści majątkowej w postaci usługi wykonania elewacji budynku o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia.

4. Niezasadny jest zawarty w apelacji prokuratora zarzut obrazy art. 7 kpk, 410 kpk, art. 167 kpk i art. 366 § 1 kpk poprzez rezygnację z przeprowadzenia z urzędu dowodu z zeznań policjanta M. O. (1) przesłuchiwanego przez niego świadka H. G. i na okoliczność przyczyn „pogrubienia” w protokole przesłuchania kwot wręczanych korzyści majątkowych oraz dowodu z dokumentu – informacji Komendanta Wojewódzkiego Policji we W. czy 3.06.2005 r. lakierowano podłogi na piętrze gdzie przesłuchiwano w/w świadka.

Zgodnie z art. 410 kpk podstawą wyroku jest całokształt ujawnionych w toku rozprawy okoliczności. Naruszenie tego przepisu może więc polegać na oparciu rozstrzygnięcia na części ujawnionych dowodów lub na takich które ujawnione nie zostały. Rezygnacja z przeprowadzenia określonych dowodów nie jest żadną z tych sytuacji. Nie narusza też art. 7 kpk statuującego zasadę swobodnej oceny dowodów. Owszem niewyjaśnienie wszystkich okoliczności może prowadzić do wadliwości w weryfikacji dowodów będąc jej przyczyną nie skutkiem.

W protokole przesłuchania świadka H. G. z dnia 3.06.2005 r. (k. 717-719) znalazło się stwierdzenie że „o godz. 15,43 przerwano przesłuchanie z uwagi na konieczność opuszczenia pokoju w związku z lakierowaniem podłogi na piętrze” (k. 717). Czynność kontynuowano następnego dnia od 1107

Z pisemnych motywów wyroku (str. 74-77) nie wynika by Sąd I instancji kwestionował prawdziwość cyt. zapisu. Stwierdził tylko, że „w ten sposób H. G. miał czas na przemyślenie swoich zeznań”.

Nie wiadomo więc czemu miałyby służyć zwracanie się do Komendanta Wojewódzkiego Policji we W. o podanie, czy blisko siedem lat wcześniej w dniu 3.06.2005 r. o godz. 15, 43 na jednym z pięter budynku komendy lakierowano podłogę skoro okoliczność ta wynika z adnotacji w protokole przesłuchania i przez nikogo nie była kwestionowana.

Trudno dopatrzeć się potencjalnego wpływu na treść wyroku rezygnacji z dopuszczenia dowodu z zeznań M. O. (1) - funkcjonariusza policji który przesłuchiwał świadka H. G. w dniu 3.06.2005 r. Miałyby on wg apelującego prokuratora podać powody pogrubienia części zapisu zeznań świadka.

Rysują się one całkiem jasno.

Pogrubienie, „wytluszczenie” fragmentów tekstu służy ich wyróżnieniu, wyeksponowaniu. Podobnie jak np. akapity, spacje, śródtytuły itp. czyni zapis bardziej czytelnym, przejrzystym. Tak to zresztą odczytuje Sąd I instancji (uzasadnienie str. 76) i prokurator (apelacja str. 54). Jednocześnie wszystkie te zabiegi oddziałują na odbiór tekstu przez czytelnika. Nie wynika stąd natomiast wniosek co do prawdziwości zeznań świadka. Również Sąd Okręgowy nie

uznaje, że relacja H. G. jest dlatego niewiarygodna, że część jej zapisu dokonano pogrubioną czcionką. Taki wniosek byłby przecież sprzeczny z regułami poprawnego myślenia.

Zatem tylko na marginesie można zauważyć, że z żadnego dowodu nie wynika, czy pogubienie części tekstu nastąpiło w trakcie relacjonowania zdarzeń przez świadka, czy podczas edycji i czy świadek widział ten tekst po raz pierwszy gdy go czytał przed podpisaniem, czy w trakcie sporządzania. Wyłączenia dotyczą zresztą nie tylko wielkości wręczanych korzyści majątkowych, ale i opisu okazywanych dokumentów, czasu rozpoczęcia (zakończenia) czynności, przerw. Zaś zorientowane się jakie okoliczności są istotne dla przesłuchującego w sprawie o przestępstwa sprzedajności i przekupstwa nie następuje trudności i nie wymaga obserwowania które fragmenty relacji zostały podkreślone i pogrubione.

Zarzut apelacji prokuratora dotyczy nieprzeprowadzenia dowodu z zeznań tego samego funkcjonariusza policji na okoliczność przebiegu przesłuchania oskarżonego M. J. (1) (apelacja str. 6, 37) zostanie omówiony niżej.

5. W apelacjach obrońców oskarżonych M. J. (1) i W. F. (1) omyłkowo podniesiono naruszenie art. 177 § 7 kpk gdy jest jasne, że chodzi o art. 171 § 7 kpk skoro przekroczenie miałyby polegać na uznaniu za dowód i podstawę ustaleń wyjaśnień M. J. (1) z dnia 26.07.2005 r. (k. 1267 - 1269) znów omyłkowo widnieje tam data 25.07.2005 r.) choć, zdaniem skarżących, zostały złożone w okolicznościach z art. 171 § 7 kpk. Podobnej okoliczności dotyczy zarzut prokuratora podniesiony (jak się zdaje) na korzyść oskarżonych M. J. (1), W. F. (1) i F. G. (1), a dotyczy niedopuszczenia z urzędu dowodu z zeznań policjanta M. O. (1) przeprowadzającego czynność przesłuchania ówczesnego podejrzanego M. O. (2) na okoliczność jego przebiegu (apelacja str. 6, 37).

Art. 171 § 7 kpk wbrew apelacji obrońcy oskarżonego M. J. (1) nie reguluje sposobu odbierania wyjaśnień (zeznań) lecz konsekwencje najpoważniejszych naruszeń w tej mierze. Tryb przesłuchania w omawianym tu zakresie określony jest w art. 171 § 1 – 6 kpk.

Zatem w sytuacji złożenia w postępowaniu przygotowawczym wyjaśnień w warunkach wyłączających swobodę wypowiedzi dochodzi do naruszenia art. 171 § 1 kpk, co mogłoby mieć wpływ na teść wyroku, jak tego wymaga art. 438 pkt. 2 kpk, gdyby sąd ujawnił te wyjaśnienia, uczynił podstawą wydanego rozstrzygnięcia, a więc postąpił wbrew nakazowi z art. 171 § 7 kpk. M. J. (1) na rozprawie nie podtrzymał (k. 12276v) odczytanych depozycji o których tu mowa (k. 1267-1269) wyjaśniając, że nie mógł skorzystać z pomocy obrońcy a przesłuchujący go policjant M. O. (1) należał by wyjaśniać o E. S. (1) i D. W.. Zapowiadał, że skoro oskarżony nie chce mówić to „pójdzie siedzieć”, że zatelefonuje do urzędu kontroli skarbowej, że będzie wolny, jak powie to co przesłuchujący chce usłyszeć, przyzna się do zarzutu i opíše trzy inne zdarzenia korupcyjne. M. J. (1) wyjaśnia dalej, iż czuł się osaczony, zmęczony dlatego zdecydował się wyjaśniając to, co przesłuchujący chciał usłyszeć by zapewnić sobie wolność.

Sąd Okręgowy nie odnosi się wprost do tych twierdzeń oskarżonego, skoro jednak uznaje za wiarygodne wyjaśnienia M. J. (1) z 26.07.2005 r. to jest jasne, że cyt. tłumaczenia nie podzielił.

Istotnie, trudno uznać za przekonujące wyjaśnienia oskarżonego o stosowaniu wobec niego podczas przesłuchania przymusu i wyłączeniu swobody wypowiedzi. M. J. (1) zakwestionował przecież wtedy (k. 1268) by obiecał wręczenie 600.000 zł. korzyści majątkowej jak to mu zarzucano, przyznając przekazanie jedynie 50.000 zł. Zaprzeczył też by nawet się domyślał, że pieniądze przeznaczone są dla E. S. (1), (k. 1268) choć przecież policjantowi wg. relacji oskarżonego miało zależeć na obciążeniu właśnie tego oskarżonego.

Przedstawiany dalej opis zdarzeń dotyczących zakupu farb w związku z budową domu E. S. (1) nie potwierdza (o czym będzie mowa w dalszej części uzasadnienia) by chodziło o żądanie czy przyjęcie korzyści majątkowej przez ówczesnego burmistrza P..

Tak więc złożone wtedy wyjaśnienia nie spełniały opisywanych przez oskarżonego oczekiwań przesłuchującego którym, jak twierdzi, postanowił uczynić zadość pod wpływem stosowanego przymusu.

Co istotniejsze, a pominięte przez skarżących jeszcze tego samego dnia (26.07.2005 r. – k. 1271-1277) M. J. (1) złożył kolejne wyjaśnienia tym razem przesłuchany przez prokuratora i w obecności swojej obrończyni gdzie podtrzymał i rozwinął, uszczegółowił wcześniejszą relację. W takich warunkach zapewniających nieskrepowaną możliwość ukształtowania oświadczenia dowodowego oskarżony nie tylko nie zakwestionował złożonych trzy godziny wcześniej wyjaśnień ujawniając stosowany rzekomo przez policjanta przymus i zabiegi wyłączające swobodę wypowiedzi, ale wyjaśnienia te podtrzymał zapewniając (k. 1273) o ich dobrowolnym złożeniu i chęci ich przedstawienia „mimo nieobecności obrońcy”. Nie uczynił tego zresztą także później mimo kilkakrotnych przesłuchań (k. 2401-2403, 2620-2621, 3797-3799, 4265-4270, 9994-9995, 10723-10725, 11927-11929).

Trudno więc obecne twierdzenia M. J. (1) o złożeniu omawianych wyjaśnień (tj. z k. 1267-1269) w warunkach z art. 171 § 7 kpk potraktować inaczej jak niewiarygodną próbę ich dyskredytacji. Sąd Okręgowy nie naruszył więc tego przepisu wbrew zarzutom omawianych apelacji.

Rezygnacja z dopuszczenia z urzędu dowodu z przesłuchania funkcjonariusza policji M. O. (1) na okoliczność warunków składania wyjaśnień przez ówczesnego podejrzanego M. J. (1), co zarzuca prokurator, nie naruszała więc art. 167 kpk i art. 366 § 1 kpk.

6. Apelacje obrońców oskarżonych W. K. (1), W. F. (1) i M. J. (1) zarzucają obrazę art. 424 § 1 pkt. 2 kpk. Obrońca pierwszego z oskarżonych co prawda pisze o naruszeniu art. 424 § 1 kpk niewątpliwie jednak chodzi o pkt. 2 § 1 tego artykułu.

Podzielając poglądy o logicznym charakterze uzasadnienia trzeba zauważyć, że kontrola odwoławcza służy weryfikacji orzeczenia lub zarządzenia. Czynienie z pisemnych motywów kwestionowanego rozstrzygnięcia zasadniczego przedmiotu kontroli odwoławczej, a z ich niewadliwego sporządzenia koniecznego warunku tej kontroli nie jest uzasadnione. Pisemne motywy wyroku nieistniejące w czasie jego wydania nie mogły logicznie rzecz biorąc mieć wpływu na jego treść jak tego wymaga art. 437 pkt. 2 kpk. Natomiast wady pisemnych motywów wskazują na konieczność tym wnikliwszej kontroli zaskarżonego orzeczenia. Tak też potraktowane zostały wymienione tu zarzuty obrońców podnoszących niedostatki uzasadnienia zaskarżonego orzeczenia.

7. Prokurator co prawda w pkt. I-V apelacji zarzuca błędy w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę wyroku nie budzi jednak wątpliwości (mimo pewnego chaosu w konstrukcji argumentacji), że faktycznie chodzi także o kwestionowanie oceny dowodów: wyjaśnień E. S. (1), W. K. (1), F. G. (1), J. I. (1), M. J. (1) oraz zeznań M. R. (1) i H. G.. Wszak już w treści zarzutów jest mowa o prawidłowej ocenie tych dowodów jako prowadzącej do innych niż zawarte w wyroku ustaleń zbieżnych z zarzutami aktu oskarżenia. Odwołanie się do podstawy faktycznej służy więc w tym wypadku wykazaniu relewantności naruszenia art. 7 kpk.

Tej samej kwestii dotyczy apelacja obrońcy oskarżonego W. K. (1) podważająca weryfikację wyjaśnień tego oskarżonego i wskazująca na jej reperkusje w zakresie ustaleń faktycznych. Już w tym miejscu trzeba wyraźnie stwierdzić, że Sąd weryfikuje samodzielnie poszczególne dowody (art. 7, 8 kpk) i nie jest w żadnym zakresie limitowany stanowiskiem organu postępowania przygotowawczego. Zatem to, że prokurator nie dostrzegł sprzeczności w wyjaśnieniach W. K. (1), uznał je za wiarygodne (apelacja obrońcy W. K. – pkt. II, 1) nie ma znaczenia dla oceny tego dowodu przez Sąd.

Wobec stanowiska Sądu Okręgowego co do możliwości skorzystania z wyjaśnień P. S. (1) w części dotyczącej zarzutów stawianych jego bratu E. S. (1) Sąd ten nie posiłkował się tym dowodem przy ocenie wiarygodności relacji W. K. (1) (apelacja obrońcy oskarżonego pkt. 1 lit. a). Nie wydaje się też by J. I. (1) wyjaśniał (k. 12279-12280, 10606-10620, 10622-10735, 10638-10641, 10863-10869, 10966-10966, 10972-19973) o roli W. K. (1) w zdarzeniach objętych zarzutami aktu oskarżenia. Podobnie M. J. (1) (k. 12276-12279, 1263-1266, 1267-1269, 1271-1277, 2401-2403, 2620-2621, 3797-3799, 4265-4279, 9954-9995, 9997-9998, 10723-10725, 11927-11929).

Sąd I Instancji uznaje za niewiarygodne wyjaśnienia W. K. (1) w części dotyczącej przyjmowania przez E. S. (1) korzyści majątkowych dlatego, że są „pokrętne, niespójne, wręcz wewnętrznie sprzeczne”. Ocena taka nie jest jednak pozbawiona elementów dowolności jako oparta na spekulacjach, nie uwzględniająca wszystkich ujawnionych okoliczności co trafnie podnosi prokurator i obrońca oskarżonego W. K. (1).

Rzeczywiście w pierwszych wyjaśnieniach (29.06.2005 r. – k. 1022-1025) W. K. (1) podaje, że w wypadku przetargu na kanalizację sanitarną wsi D. (zarzut VIII E. S., XXI W. K., XXIII F. G.) przyszedł do jego gabinetu M. R. (1) wręczył 35.000 zł. mówiąc, że jest to korzyść majątkowa dla burmistrza E. S. (1) za wykonywanie inwestycji, co wcześniej ustalili z E. S. (1) a oskarżony te pieniądze przekazał. Przesłuchany po raz kolejny (k. 1159-1161) oskarżony ten zaprzeczył (k. 1160) by żądał pieniędzy od wykonawców wskazując, że oni sami się z nim kontaktowali i przekazywali pieniądze dla E. S. (1).

Natomiast wyjaśniając w dniu 21.07.2005 r. (k. 1213) podał, że E. S. (1) z reguły informował go jaką sumę korzyści majątkowej chce wziąć w związku z wygranym przetargiem, zaś to W. K. (1) przekazywał wykonawcy te pieniądze burmistrzowi.

Tak więc oskarżony konsekwentnie mówił, że pieniądze z tytułu korzyści majątkowych od wykonawców wyłonionych w przetargach przekazywał burmistrzowi P. E. S. (1) zgodnie z jego żądaniem.

Różnice dotyczą więc nie udziału E. S. (1) w procedurze żądania i przyjmowania korzyści majątkowych od wykonawców inwestycji, ale stopnia zaangażowania W. K. (1) w czynności z tym związane. Przy czym nie jest do końca jasne czy chodzi o ewidentne sprzeczności, czy brak precyzji, niedokładności.

Sam W. K. (1) tłumaczy (k. 1213) zmianę chęcią uzupełnienia, sprostowania nieścisłości części wcześniejszych wyjaśnień tak „by nie było wątpliwości”.

We wcześniejszych wyjaśnieniach (k. 1160) oskarżony ten najpierw opisuje „reguły gry” ustalone przez E. S. (1), który rozmawiał z wykonawcami z terenu P. przekazując im, że jeśli wygrają przetarg to mają mu dać 3 - 5 % wartości robót. Następnie przeczy by żądał od wykonawców pieniędzy ponieważ „oni od początku wiedzieli, że taki (tj. opisany wcześniej – przy. S.A.) system obowiązuje” i sami się z nim kontaktowali (k. 1160).

Trudno nie dostrzec, co jednak pomija Sąd Okręgowy, zbieżności tego opisu z wcześniejszymi zeznaniami H. G. (k. 316-317, 718v) przedstawiającego funkcjonujący w Gminie P. „mechanizm procentowy” związany z organizowanymi przetargami na inwestycje gminy lub spółek których udziałami władała a dotyczący lokalnych firm których właściciele dobrze znali, pozostawali w dobrych relacjach osobistych z E. S. (1).

Okoliczności, sposób przekazywania oczekiwania udzielenia korzyści majątkowej na wypadek wyłonienia danego wykonawcy w przetargu mógł więc zmieniać w czasie zależnie od rodzaju inwestycji, inwestora, zaufania, stopnia bliskości relacji z potencjalnym wykonawcą.

Trzeba więc wskazać, że Przedsiębiorstwo (...) sp. z o.o. w P. którego prezesem był W. K. (1) było organizatorem przetargów i inwestorem odnośnie wymiany sieci przy ul. (...) (zarzuty I – E. S., XVI – W. K.), ul. (...) (zarzuty II i III – E. S., XVII i XVIII – W. K.), ul. (...) (zarzuty VI – E. S., XIX – W. K.) oraz tzw. (...) (zarzuty XV – E. S., XXII – W. K., XXV – M. J. (1), XXVI – W. F. (1)).

Zaś w wypadku inwestycji na Osiedlu (...) zarzuty VII – E. S., XX – W. K.) i we wsi D. (zarzuty VIII – E. S., XXI – W. K., XXIII – F. G.) zamawiającym była Gmina a nie spółka kierowana przez W. K. biorącego wtedy udział w pracach komisji przetargowych podobnie jak w pozostałych wypadkach z wyłączeniem pierwszego etapu inwestycji przy ul. (...).

Natomiast H. G. i J. I. (1) podają, że E. S. (1) kontaktował się z nimi osobiście w sprawie wręczenia korzyści majątkowych, co wskazuje na możliwie różne mechanizmy przekazywania i wyrażania oczekiwania korzyści

majątkowych i wymaga uwzględnienia przy wyrażaniu prawdziwości wyjaśnień W. K. (1) o przekazywaniu pieniędzy E. S. (1).

Sąd I instancji uznaje (uzasadnienie str. 62), że W. K. (1) przyznał, iż to on rozmawiał z wykonawcami o „łapówkach” po tym jak zorientował się, że inne osoby odmiennie od niego przedstawiały te okoliczności. Słusznie jednak prokurator zwraca uwagę, że Sąd nie przedstawił przesłanek takiego wniosku co czyni zeń tylko spekulację. Tak samo należy potraktować kolejne gołosłowne stwierdzenie Sądu Okręgowego poczytane także na niekorzyść W. K. (1), że odmówił on składania wyjaśnień przed sądem, odpowiedzi na pytania i wytłumaczenia rozbieżności we wcześniejszych relacjach obawiając się „ że składając wyjaśnienia i odpowiadając na pytania sądu popadnie w jeszcze większe sprzeczności niż w postępowaniu przygotowawczym” (uzasadnienie str. 63).

Słusznie okoliczność tę podnoszą w apelacjach prokurator i obrońca W. K. (1) wskazując, że prawo do milczenia gwarantuje oskarżonemu art. 175 § 1 kpk. Skorzystanie przed sądem z prawa do odmowy składania wyjaśnień choć utrudnia wytłumaczenie wątpliwości to „ samo przez się nie może jednak stanowić o niewiarygodności złożonych w śledztwie i potwierdzonych przed Sądem wyjaśnień” (wyrok Sądu Najwyższego z 1.12.2011 r., V KK 72/11, LEX nr 1103626, por. też wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 26.03.2009 r., II A Ka 50/09, KZS 2009 r. z. 12, poz. 76). Obawą przed utratą pracy oskarżony ten tłumaczył udział w przestępczym procederze o którym wyjaśniał (k. 1215), a nie odmowę wyjaśnień. Utożsamianie tych dwóch okoliczności przez Sąd (uzasadnienie str. 63) jest bezzasadne.

To prawda, że M. R. (1) nie zeznał wprost, że E. S. (1) domagał się, czy oczekiwał od niego korzyści majątkowych w związku z przetargami organizowanymi przez Gminę P. lub należące do niej podmioty bądź by takie korzyści temu oskarżonemu osobiście wręczał (uzasadnienie str. 63).

Sąd I instancji pomija jednak w swoich rozważaniach okoliczności wskazujące na takie zaangażowanie E. S. (1) o którym zeznaje ten świadek. Trafnie więc prokurator zwraca uwagę (apelacja str. 12, 14) na opisane przez M. R. (1) zdarzenie (k. 12329, 865v) gdy świadek rozmawiał z oskarżonym E. S. (1) w budynku (...) mówiąc wprost, że przekazuje oskarżonemu korzyści majątkowe w związku z wygrywanymi przetargami. E. S. (1) zaprzeczył, ale w żaden sposób nie zareagował choćby konfrontując to z obecnym obok W. K. (1) gdy M. R. (1) powiedział, że pieniądze dla oskarżonego przekazuje.

M. R. (1) opisuje także (k. 4) sytuację dotyczącą propozycji E. S. (1) zawarcia ugody rozwiązującej kwestię rozliczenia budowy domu, gdzie oskarżony wprost zaoferował mu wygranie przetargu na inwestycję zaopatrzenia w wodę P. i okolicznych miejscowości (tzw. „Wielka woda”) w zamian za podpisanie ugody. Świadek relacjonuje, że gdy potem pytał o ten przetarg W. K. (1) oskarżony odpowiedział mu, że „sytuacja się zmieniła” i „nie ma szans na „Wielką wodę” (k. 12389). Taka wypowiedź może poddawać w wątpliwość stanowisko Sądu Okręgowego o samodzielności działania W. K. (1) przy przyjmowaniu korzyści majątkowych w związku z przetargami organizowanymi przez (...) i Gminę. Gdyby to on miał głos decydujący nie miałby przecież powodu sugerować „dogadanie się” z E. S. (1) (k. 4). Przekonanie świadka, że bezskuteczność jego udziału w przetargu wynika z braku akceptacji ugody proponowanej przez burmistrza P. potwierdzają późniejsze zdarzenia które opisuje (k. 4). Wówczas, już po rozstrzygnięciu przetargu na tzw. „Wielką wodę” W. K. (1) jeszcze raz kontaktował się ze świadkiem proponując wygranie przetargu na jeden z etapów tej inwestycji w zamian za podpisanie ugody regulującej rozliczenia z tytułu budowy domu E. S. (1). Nie wiadomo więc jaki miałby powód ten oskarżony by występować z taką propozycją gdyby sam zainicjował proceder uzyskiwania korzyści majątkowych od zwycięzców przetargów organizowanych przez (...) i Gminę P. i przyjmował je tylko dla siebie bez wiedzy aprobaty i udziału E. S. (1). M. R. zeznaje (k. 12340v), iż w W. K. tuż po otrzymaniu „łapówki” w obecności świadka umawiał się z burmistrzem. Sąd I instancji który nie podważył prawdziwości tych relacji M. R. (1) pomija wymienione okoliczności, które mogłyby prowadzić do innej oceny wyjaśnień W. K. (1) o roli E. S. (1) wskazując, że omawiany świadek nie tylko (wielokrotnie zresztą) podawał, iż od W. K. (1) dowiadywał się, że wręczane korzyści majątkowe przeznaczone są dla E. S. (1).

W wypadku kontraktów dotyczących inwestycji na Osiedlu (...) (zarzuty VII i XX) i w D. (zarzuty VIII, XXI, XXIII) F. G. (1) nie był liderem konsorcjum wyłonionego w przetargu stąd zrozumiała jest jego ograniczony zasób wiadomości

komu miały być przekazywane korzyści majątkowe w których partycypował zwłaszcza, że – jak wyjaśnia – te konsekwencje wygrania przetargu były dla niego nowością. Nie może więc zaskakiwać, że od M. R. (1) dowiedział się, iż zaniósł on pieniądze „na górę” przez co rozumiał W. K. (1) (k. 1104, 1104). Inaczej w wypadku tzw. „Wielkiej wody” gdzie to F. P. był liderem zwycięskiego konsorcjum, wtedy jak wyjaśnia (k. 1105-1106) W. K. (1) poinformował go o konieczności przekazania 5 % wartości netto kontraktu i tylko z podtekstów wypowiedzi tego oskarżonego F. G. (1) zrozumiał, że pieniądze te są przeznaczone dla burmistrza (k. 1106), czemu potem (k. 1416v) zaprzeczył. Sąd I instancji rezygnuje z oceny które z tych rozbieżnych wyjaśnień są prawdziwe.

Odwołując się do wyjaśnień F. G. (1) (k. 1106) gdzie podaje on, że W. K. (1) przystał na propozycję obniżenia korzyści majątkowej z 300 do 200.000 zł. Sąd Okręgowy argumentuje, że przeczą one relacji W. K. (1) „ o tym, że był on bezwolnym narzędziem E. S. (1)” (uzasadnienie str. 64).

Pozostawiając na boku kwestie semantyczne (trudno podzielić pogląd, by z wyjaśnień W. K. (1) wynikała taka jego rola jak pisze) Sąd należy wyraźnie stwierdzić, że cyt. wyżej wypowiedź F. G. (1) nie jest sprzeczna z wyjaśnieniami W. K. (1) o roli E. S. (1) (k. 1214-1215, 10159).

F. G. (1) wyjaśnia (k. 1105), że łapówka została określona na 5 % wartości netto kontraktu (co po zaokrągleniu daje 600.000 zł. tak też wyjaśnia W. K. – k. 10159) przy czym połowa miała być uiszczona przed podpisaniem umowy a połowa w trakcie realizacji (k. 1106). Oskarżony ten wyraźnie mówi (k. 1106, 1107) czego nie zauważa Sąd, że W. K. (1) zgodził się tylko na inną wielkość tych dwóch „rat” , a więc 200 tyś. zł. przed zawarciem umowy, zaś pozostała część tj. 400.000 zł. w trakcie realizacji kontraktu. Jak bowiem inaczej rozumieć słowa F. G. (1) „ resztę z tych 5 % miałem zapłacić w trakcie prac” (k. 1106) i w innym miejscu (k. 1107) „pozostała kwota łapówki – łącznie miało to być około 400.000 zł. tego dokładnie nie liczyłem, kwota ta miała być zapłacona jak zarobimy jakieś większe pieniądze”. W tożsamy sposób przedstawia rozmowę z F. G. M. R. (1) (k. 10449), a o przeznaczeniu „łapówki” za ten kontrakt dla E. S. (1) wyjaśnia jego brat (k. 4731).

Nie można w końcu tracić z pola widzenia sytuacji w jakiej W. K. (1) składał wyjaśnienia o roli E. S. (1).

Sygnalizuje to prokurator i zwraca uwagę obrońca W. K. (1).

Oskarżony ten był wówczas bardzo ciężko chory, rokowania były niepewne, przeszedł skomplikowane leczenie ratujące życie krótko wcześniej (k. 1020-1033). Zdaniem Sądu Apelacyjnego kwestii tej nie można pomijać jak czyni to Sąd I instancji uznając w takich warunkach, że intencją W. K. (1) wskazującego na udział E. S. (1) było nieprawdziwe przerzucanie odpowiedzialności na tego oskarżonego by zmniejszyć własną, uniknąć surowej kary. Z pewnością stan własnego zdrowia daleko bardziej zaprzętał uwagę W. K. (1) niż odległa perspektywa hipotetycznego surowego potraktowania czy odbywania kary pozbawienia wolności. Mógł też skłaniać do bardziej szczerego, prezentowania okoliczności zdarzeń.

„Nie można dyskredytować dowodu z zeznań świadka tylko dlatego, że występują w nim drobne sprzeczności przeinaczenia, zwłaszcza kiedy wynikają one ze znacznej odległości czasowej składanych zeznań, odmiennej techniki przesłuchania, czy nawet właściwego dla każdej z przesłuchujących osób sposobu formułowania depozycji świadka” (wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z 29.04.2009 r., II A Ka 63/09, LEX nr 508296).

Wskazana tu dowolna ocena wyjaśnień oskarżonego W. K. (1) prowadzi do wniosku o naruszeniu art. 7 kpk także w odniesieniu do części wyjaśnień E. S. (1) dotyczących czynów których wg. aktu oskarżenia mieli się dopuścić we współdziałaniu i przekonuje o konieczności uchylenia zaskarżonego wyroku wobec tego oskarżonego w całości (czyny opisane w pkt. XVI – XXII) w odniesieniu do oskarżonego E. S. (1) w zakresie czynów zarzucanych w pkt. I, II, III, VI, VII, VIII i XV aktu oskarżenia, F. G. (1) co do czynu zarzucanego w pkt. XXIII aktu oskarżenia oraz W. F. (1) i M. J. (1) (odpowiednio czyny opisane w pkt. XXVI i XXV aktu oskarżenia). Nie miały natomiast znaczenia dla oceny wyjaśnień E. S. (1) i W. K. (1) pominięte przez Sąd Okręgowy zeznania A. S. (k. 112426, 312- 313), co podnosi prokurator (apelacja

str. 13), ponieważ świadek ten mówi o okolicznościach zasłyszanych bez wskazania źródła pochodzenia, plotkach, które przecież nie mogą być źródłem prawdziwych ustaleń.

8. Jak to już zaznaczono wyżej Sąd I instancji w sposób dowolny ocenił wyjaśnienia W. K. (1) i dotyczące tych samych okoliczności wyjaśnienia E. S. (1) co oddziałuje także na ustalenia odnośnie wymienionych wyżej czynów F. G. (1), oraz W. F. (1) i M. J. (1).

Obrońcy tych dwóch ostatnich oskarżonych nie bez racji zarzucają, że Sąd Okręgowy uznając za prawdziwe wyjaśnienia F. G. (1) z 30.06.2005 r. (k. 1103-1107) pominął w swoich rozważaniach ocenę kolejnej relacji z 3.08.2005 r. (k. 1415-1417) gdzie oskarżony ten (m.in.) wyjaśnił, że przekazał W. K. (1) nie 200.000 zł. jak mówił wcześniej lecz 120.000 zł., a nadto podał, iż dopiero później by „zrekompensować sobie ten wydatek uzyskał od W. F. (1) i M. J. (1) po 50.000 zł. pod pretekstem zabezpieczenia” (k. 1416v). Ocena prawdziwości tych wyjaśnień ma istotne znaczenie tak z powodu ustalenia wielkości obiecanej i przekazanej korzyści majątkowej, stanu świadomości tych uczestników konsorcjum co do przeznaczenia przekazywanych pieniędzy jak i czasu gdy to przekazanie nastąpiło. Kwestie te zostały pominięte przez Sąd Okręgowy (co zasadnie podnoszą skarżący) a wymagają rozważenia także w kontekście realizacji znamion przestępstwa przekupstwa przez M. J. i W. F. skoro Sąd I instancji ustala, że przedmiotem czynu było 200.000 zł. korzyści majątkowej, a nie 600.000 zł. (jak to podnosi w apelacji prokurator).

Z cyt. wyjaśnień (k. 1415-1417) F. G. (1) wynika, iż przekazanie mu pieniędzy przez współoskarżonych doszło już po uzgodnieniach z W. K. (1) i wręczeniu mu pieniędzy. Wcześniej F. G. (1) mówił (k. 1106), że najpierw poinformował W. F. (1) i M. J. (1) o potrzebie wręczenia korzyści majątkowej z powodu wygrania przetargu, następnie otrzymał od nich po 50.000 zł. które wraz z własnym udziałem przekazał W. K. (1) poczym doszło do podpisania umowy (k. 1103-1107).

M. J. (1) w wyjaśnieniach (k. 1263-1266, 1287-1269, 1271-1277) gdzie przyznaje, że wraz z W. F. (1) przekazali po 50.000 zł. mając świadomość ich przeznaczenia „na łapówki” podaje, że miało to miejsce w styczniu – lutym 2005 r. (k. 1265-1266, 1273), a więc już po tym jak F. G. (1) przekazał pieniądze W. K. (1). Kwestie te wymagają wyjaśnienia, co trafnie podnoszą skarżący, a pomija Sąd Okręgowy.

9. Przedwczesnym byłoby w takiej sytuacji rozważenie zasadności apelacji prokuratora (pkt. V) gdzie kwestionuje on ustalenia Sądu Okręgowego odnośnie omawianego tu czynu w tym ocenę, że stanowi on wypadek mniejszej wagi z art. 229 § 2 kk w odniesieniu do W. F. (1) i M. J. (1). Zarzut w tej mierze formułuje także obrońca oskarżonego F. G. (1) tyle, że (co jasne) w przeciwnym kierunku domagając się uznania, że inny czyn tego oskarżonego (pkt. XXIII części wstępnej wyroku) stanowi wypadek mniejszej wagi. Jak już sygnalizowano na wstępie odniesienie się do tego zarzutu byłoby przedwczesne wobec braku niewadliwych ustaleń faktycznych.

Tu trzeba tylko przypomnieć, że o przyjęciu wypadku mniejszej wagi decyduje ocena bilansu wszystkich przedmiotowych i podmiotowych znamion czynu zabronionego (por. np. wyrok tut. Sądu Apelacyjnego z 29.09.2010 r., II A Ka 270/10, KZS 2011, z. 1, poz. 78), a nie tylko niektórych z nich, czy okoliczności, które zaszły po popełnieniu czynu.

10. Prokurator zasadnie kwestionuje ocenę zeznań H. G. (uzasadnienie str. 74-77) jako dowolną której wpływ na treść wyroku przejawia się w możliwości dokonania błędnych ustaleń dotyczących czynów zarzucanych E. S. (1) w pkt. IV i V aktu oskarżenia.

Wbrew wywodom Sądu I instancji sposób przesłuchania H. G. w dniach 3 i 4 czerwca 2005 r. (k. 717-719) nie deprecjonuje tego dowodu. O części okoliczności była już mowa (pkt. 4 niniejszego uzasadnienia) przy okazji rozważań jednego z zarzutów apelacji prokuratora.

Kwestionując technikę przesłuchania świadka przez policjanta Sąd Okręgowy nie dostrzega, że okazanie (k.717v) H. G. dokumentów dotyczących zawarcia i wykonania kontraktu na budowę drogi i towarzyszącej infrastruktury (umowa faktury, polecenia przelewu) miało właśnie służyć wyjaśnieniu wątpliwości, niedokładności, rozbieżności między zebranymi dokumentami dotyczącymi tej inwestycji (k. 428-540, 580-584, 580-587) a wcześniejszymi zeznaniami (k.

314-322). Sąd nie wskazuje w jaki inny sposób prowadzący przesłuchanie miałby kwestie te wyjaśniać. Mimo upływu 6 lat od zdarzeń H. G. dość dokładnie opisuje okoliczności żądania i przekazania korzyści majątkowej E. S. (1) w związku z kontraktem dotyczącym budowy drogi do fabryki (...) (k. 315-316). Wskazuje więc na problem dotyczący podmiotu finansującego budowę drogi dojazdowej, czy miałyby być to gmina, czy firma (...) uzgodnienie partycypacji gminy w tych kosztach, miejsce i okoliczności spotkania z E. S. (1), który żądał 2 % ceny w zamian za bycie wykonawcą budowy i wyłożenie przez gminę pieniędzy na tą realizację, uzgodnienie momentu przekazania korzyści majątkowej. Świadek wyraźnie wtedy podał, że nie pamięta czy był „nadal wykonawcą firmy (...), czy zawarta została z Gminą umowa o wykonanie drogi” (k. 316). Tak więc nigdy nie twierdził, że umowa łączyła go z Gminą P. bo nie pamiętał z którym z tych podmiotów zawarł kontrakt, a okazanie mu dokumentu pozwoliło wątpliwość tę wyjaśnić (k. 717v) – świadek potwierdził, że była to spółka (...).

Kolejnymi dokumentami okazanymi (k. 7178) H. G. był list intencyjny (k. 580-582) oraz dokumenty dotyczące wykupu przez Gminę P. drogi dojazdowej od firmy (...). Przy czym jeszcze przed tą czynnością świadek stwierdził, że o okolicznościach tych nie wiedział.

Inne dokumenty nie były okazywane świadkowi przed przerwaniem przesłuchania „w związku z lakierowaniem podłogi” (k. 718). Jest więc oczywiste, że to nie zapoznanie się (na tym polega –m.in. czynność okazania) z prezentowanymi dokumentami i „czas na przemyślenie” własnych depozycji w ich kontekście spowodowały, że świadek przyznał (k. 718v-719), że wcześniej (k. 316) pomylił firmę w związku z którą działalnością wręczył E. S. (1) korzyść majątkową.

Jest przecież zupełnie jasne (czego nie dostrzega Sąd), że pomyłka i wymienienie firmy (...) (k. 316-317) zamiast faktycznie wykonującej kontrakt firmy (...) dotyczy zupełnie innej umowy. Nie o wykonanie drogi (zarzut V aktu oskarżenia) ale o wywóz ziemi, gruzu (zarzut IV aktu oskarżenia) a dokumentów dotyczących tego ostatniego kontraktu nie okazywano świadkowi przed przerwą. Już po przerwie w dniu 4.06.2005 r., bezpośrednio po okazaniu świadkowi dokumentów dotyczących umowy o wywóz ziemi i gruzu podał on, że „w zeznaniu powiedziałem, że wywoziłem ten gruz jako firma (...) (...) Okazało się, że umowa była zawarta z firmą (...), (...). Pomyłka wzięła się stąd, że tam też byłem współwłaścicielem i prezesem firmy. W roku 1999 prowadziłem jednocześnie obie firmy i z tego powodu przez pomyłkę wskazałem inną firmę (...) jako wykonawcę inwestycji”. Jest rzeczą Sądu I instancji ocenianie, czy te tłumaczenia pomyłki co do przedsiębiorstwa realizującego umowę o wywóz gruzu i ziemi, czy liczby przetargów (k. 718-719, 316, 317-319) dotyczące zdarzeń sprzed 6 lat są przekonujące. Nie może to jednak polegać na przytaczaniu argumentacji i hipotez nie mających wsparcia w okolicznościach sprawy.

To samo dotyczy wskazania po takim czasie konkretnych kwot „łapówek”, gdy świadek konsekwentnie i wyraźnie zeznaje, że było 2 % wartości kontraktu w wypadku wywozu gruzu i ziemi.

Szerszego rozważenia wymaga także kwestia wiarygodności relacji H. G. o żądaniu i przekazaniu korzyści majątkowej w związku z kontraktem na wykonanie drogi dojazdowej. List intencyjny (k. 580-582) z 16.12.1996 r. Gminy P. i spółki (...) nie zawierał zobowiązań (por. § 6) lecz intencje, zamiary, deklaracje stron. Gmina nie była więc na jego podstawie „prawnie zobligowana do realizacji” drogi dojazdowej.

Prezes (...) B. F. (1) tłumaczy (k. 12425), że szybki postęp prac przy budowie fabryki spowodował, iż to nie opóźniająca się Gmina P. lecz spółka będzie inwestorem przy budowie drogi dojazdowej, a następnie odsprzeda ją „po kosztach” gminie.

Takie zasady przewidywała przedwstępna umowa sprzedaży z 24.03.1999 r. (k. 508-511) zgodnie z którą firma (...) zobowiązywała się wykonać drogę i sprzedać ją Gminie P. (§ 5 i 6 umowy). Zaś Zarząd Gminy (§ 7 umowy) zobowiązywał się zapłacić spółce wartość nakładów na projektowanie i budowę drogi wg. określonych zasad przy czym połowę ceny zarząd zobowiązał się uiścić w trakcie inwestycji (po wykonaniu podbudowy).

Logicznym jest zatem i zgodnym z regułami prawidłowego gospodarowania powierzonym, publicznym mieniem, że Gmina P. poprzez jej organy musiała mieć wpływ na ustalenie kosztów tej inwestycji skoro końcowo miała je w całości

ponosić. Nie może więc zaskakiwać, że B. F. (1) kierujący spółką (...) zeznaje (k. 12425), że jeszcze przed podpisaniem umowy Gmina P. akceptowała przedstawiane jej kosztorysy.

O ile więc B. F. (1) (k. 12425) i E. S. (1) (k. 1960) zaprzeczają by ten ostatni miał wpływ na wybór wykonawczy drogi dojazdowej to z pewnością mógł wpływać na cenę i wydatkowanie środków przez gminę na ten cel.

Zwłaszcza, że jak wzmiankowano, część pieniędzy miała być uiszczona przez Gminę przed ukończeniem inwestycji. Istotnie, w dniu 10.06.1999 r. (k. 514) spółka (...) wystawiła faktury obciążając Gminę kwotą 500.200 zł. z tytułu zaliczki „zgodnie z aktem notarialnym z dnia 24.03.1999 r.” która została uiszczona (k. 514v). Dopiero wtedy tj. 25.06.1999 r. (k. 597) spółka zapłaciła 467320, 39 zł. PUB (...) za fakturę z 31.05.1999 r. (k. 593).

Podobnie rzecz się ma z drugą fakturą wystawioną przez PUB (...) z 30.07.1999 r. na kwotę 486070,57 zł. i terminem płatności – 17.08.1999 r. (k. 594). Należność została uiszczona częściowo (100.000 zł.) w dniu 31.07.1999 r. (k. 586) zaś pozostała kwota – 383.302, 98 w dniu 15.10.1999 r. (k. 595), a więc po uzyskaniu 446.440 zł. od Gminy P. jako zapłaty (po kredytach) za własną fakturę z dnia 31.08. 1999 . (k. 434-435). Jak więc widać zapłata firmie (...) następowała co prawda z rachunku (...) spółki (...) ale po uzyskaniu środków od Gminy P..

Wydaje się więc konieczne rozważenie prawdziwości twierdzeń H. G. (k. 316) o tym, że E. S. (1) uzależniał wyłożenie przez Gminę pieniędzy na drogę od przekazania mu 2 % wartości kontraktu w kontekście opisanych okoliczności dotyczących zapłaty za wykonane prace, czasu zawarcia umowy przedwstępnej umowy o wykonanie drogi. Zdając sobie sprawę z upływu długiego czasu wskazane jednak byłoby podjęcie próby wyjaśnienia kiedy, w jaki sposób i z kim uzgadniane były koszty inwestycji budowy drogi, oraz kiedy wg. H. G. miał z nim rozmawiać oskarżony E. S. (1) o korzyści majątkowej w związku z budową drogi dojazdowej.

Opisując okoliczności przekazywania 6 lat wcześniej korzyści majątkowych E. H. G. zeznaje (k. 316), że po wypłynięciu zapłaty za roboty dotyczące wykonania drogi pobrał zgodnie z wcześniejszym porozumieniem równowartości 2 % wartości kontraktu i przekazał następnego dnia oskarżonemu.

Z uzyskanej później historii rachunku bankowego PUB (...) wynika, że zapłata za roboty przygotowawcze 467.098, 34 zł. wpłynęła w dniu 28.06.1999 r. (k. 659) i tego samego dnia (k. 660) na podstawie czeku podjęto 15000 zł.

Następnie (k. 875) po okazaniu świadkowi tej historii rachunku zeznał on, że wypłacona przez niego suma „jest prawie równa kwocie zapłaconej dla E. S. (1) łapówki”.

Niewątpliwie sama historia operacji dotyczących rachunku bankowego nie wskazuje czy kwoty zeń podejmowane są przeznaczone na korzyści majątkowe.

Jednak konfrontacja dat i wielkości tych operacji bankowych może być dowodem pośrednim prawdziwości lub nieprawdziwości relacji świadków dotyczących czasu, okoliczności wielkości wręczanych korzyści majątkowych. Sąd I instancji analizy takiej nie dokonuje poprzestając na stwierdzeniu, że przy takiej wielkości obrotów (co świadek od początku przyjmował) H. G. mógł z łatwością dopasować do operacji bankowych kwoty korzyści majątkowych, które poznał podczas wcześniejszego (3 i 4.06.2005 r.) przesłuchania. Tyle, że świadek najpierw opisał okoliczności przekazywania korzyści majątkowych, a potem prokurator uzyskał wyciągi bankowe i okazywał je H. G..

Myli się Sąd Okręgowy stwierdzając, że opisany przez H. G. mechanizm korupcyjny nie ma potwierdzenia w innych dowodach (uzasadnienie str. 75). Była o tym mowa przy okazji omawiania oceny wyjaśnień W. K. (1) (pkt. 6 niniejszego uzasadnienia) relacjonującego podobne te sytuacje (k. 1160). Jako zaufanych uczestników tego mechanizmu świadek wymienia J. I. (1), M. J. (1), F. G. (1), którzy udzielenie korzyści majątkowych E. S. (1) w swoich wyjaśnieniach przyznawali.

Na okoliczności te trafnie zwraca uwagę prokurator podnosząc nie bez racji, że Sąd Okręgowy nie poświęcił dostatecznej uwagi powodom uniewinnienia E. S. (1) od czynu opisanego w pkt. IV części wstępnej zaskarżonego wyroku a dotyczącego przetargu na wywóz ziemi i gruzu.

Przytoczone wyżej wady w ocenie dowodów, a w szczególności zeznań H. G. przesądziły o konieczności uchylecia zaskarżonego wyroku wobec E. S. (1) w zakresie czynów zarzucanych mu w pkt. IV i V aktu oskarżenia.

11. Jak już była o tym mowa wcześniej (pkt. 3 niniejszego uzasadnienia) bezzasadne pominięcie dowodu z wyjaśnień P. S. (1) mogło mieć wpływ na rozstrzygnięcie o odpowiedzialności karnej oskarżonych E. S. (1) i J. I. (1) co do czynów zarzucanych im odpowiednio w pkt. XII i XXVII aktu oskarżenia. W tym miejscu trzeba stwierdzić, że zasadny jest także zarzut prokuratora dotyczący oceny wyjaśnień J. I. (1) (k. 12279-12280, 10606-10620, 10622-10635, 10638 – 10641, 10838-10841, 10863-10869, 10966 – 10969, 10972-10973).

Sąd Okręgowy wskazuje (uzasadnienie str. 89), że J. I. (1) mimo złożenia pierwszych obszernych wyjaśnień opisujących perypetie związane ze sprzedażą nieruchomości przy ul. (...) nie mówił o domaganiu się korzyści majątkowej przez E. S. (1) (k. 10606-10620) i wyjaśnia o tym dopiero w kolejnych z następnego dnia (k. 10622-10635) nie tłumacząc tej zmiany. Sytuacja taka nie jest niczym nadzwyczajnym w praktyce wymiaru sprawiedliwości i nie dyskredytuje sama w sobie takiego dowodu. Zważywszy, że w tych początkowych wyjaśnieniach J. I. (1) nie przyznawał się do zarzucanego przestępstwa (k. 10608) to nie może zaskakiwać, że nie mówił o swojej obietnicy i żądaniu korzyści majątkowej przez E. S. (1) w związku ze sprzedażą nieruchomości przy ul. (...) zaś sumę 200.000 zł. łączył z wynagrodzeniem P. S. (2) i B. F. (2). Następnego dnia oskarżony zdecydował się zmienić linię obrony i „sprostować część wyjaśnień odnośnie (...) obietnicy wręczenia (...) E. S. (1) kwoty 200.000 zł.” (k. 10624) przyznając się do zarzucanego czynu. Takie były powody odmienności wyjaśnień, a rzeczą Sądu I instancji była weryfikacja tego dowodu przy uwzględnieniu całokształtu ujawnionych okoliczności sprawy.

Kolejną przesłanką która skłoniła Sąd do zakwestionowania wyjaśnień J. I. (1) było wytłumaczenie niezawiadomienia policji o żądaniu korzyści majątkowej obawą przed E. S. (1) (k. 10968). Rzeczywiście tłumaczenie to nie jest nadmiernie logiczne, ale wywodzenie z tej ubocznej w istocie okoliczności tak daleko idących wniosków co do wiarygodności wyjaśnień J. I. (1) obciążających burmistrza P. jest nieuprawnione. Zasadnie przecież prokurator zwraca uwagę, że gdyby J. I. (1) wykonał obywatelską powinność o którą pytał przesłuchujący (w zupełnie zresztą innym kontekście tj. czy rzeczywiście składając obietnicę korzyści nie chciał się z niej wywiązać) to z pewnością planowana i przygotowywana transakcja zbycia nieruchomości nie doszłaby do skutku, a miała służyć rozwiązaniu poważnych problemów finansowych J. I. (1). Nie można bowiem tracić z pola widzenia, że wartość rynkowa tej nieruchomości wynikała z możliwości wybudowania tam sklepu wielkopowierzchniowego, czego koniecznym warunkiem z kolei było dysponowanie sąsiadującą nieruchomością gminy P..

Sąd I instancji stwierdza dalej, że domaganie się przez P. S. (1) i B. F. (2) zapłaty po sprzedaniu nieruchomości nie potwierdza wcześniejszego żądania i obietnicy korzyści majątkowej E. S. (1) ponieważ łączyły ich z J. I. (1) umowy zlecenia. Pomija jednak, że J. I. (1) wyjaśnia, iż P. S. (1) domagał się pieniędzy dla siebie i osobno dla brata E. S. (1) (k. 10626).

Oskarżony wyraźnie więc oddziela te pieniądze które miał przekazać E. S. (1) do tych których jako zapłaty za swe usługi domagali się P. S. (1) i B. F. (2).

Należy zgodzić się z poglądem prokuratora, że zeznania J. T. (1) (k. 10651-19655) nie podważają lecz potwierdzają relację J. I. (1) o żądaniu korzyści majątkowej w związku ze sprzedażą działki przy ul. (...). Świadek ten nie rozumiał powodu obecności P. S. (1) w kancelarii notarialnej w G. podczas zawierania umowy sprzedaży z firmą (...) (k. 10654), czemu trudno się dziwić skoro P. S. (1) ani nie wskazał tych nabywców ani nie uczestniczył w negocjacjach z nimi (J. I. – k. 10632-10633), J. T. - k. 10653-10654, A. G. – k. 12530v-12532v, 10795 – 10799, P. S. – k. 9753-9754). Sąd Okręgowy snuje przypuszczenie (podobnie P. S. – k. 9753), że obecność P. S. (1) przy podpisaniu aktu miała służyć

uwiarygodnieniu J. I. (1) w oczach nabywcy. Argument sądu, że gdyby rzeczywiście Burmistrz P. obiecał pomoc to obecność jego brata byłaby zbędna nie przekonuje brak bowiem przesłanek uzasadniających takie rozumowanie.

Natomiast z pewnością obecność ta skutkowałą odstąpieniem kontrahenta od zawarcia umowy. P. S. (1) przyznaje przecież, że poinformował A. G., że cena sprzedaży powinna zawierać kwotę „dla kogoś” (k. 9754). Podobnie opisuje to A. G. (k. 10796-10797). Zeznaje on, że choć wcześniej ustalił cenę podczas rozmów z właścicielem gruntu J. I. (1) i jego pełnomocnikiem J. T. (3) to już podczas bytności w kancelarii notarialnej by podpisać umowę przedwstępną J. I. (1) i P. S. (1) stwierdzili, że cena jest zbyt niska. J. I. (1) choć był właścicielem nieruchomości oświadczył, że kwestia ta „jest poza nim” i odesłał świadka do P. S. (1) który poinformował, że cena ma być wyższa o 200 tys. zł. (k. 10797) i „są to kwestie rozliczeń między J. I. (1) z innymi ludźmi w ramach realizacji tej inwestycji” (k. 10798). Reakcją na to żądanie słyszał J. T. (1) (k. 10654) cytujący słowa A. G.: „Dwieście tysięcy ! za co” który następnie wycofał się z transakcji.

Sąd Okręgowy nie rozważa jednak, czy cytowane wypowiedzi świadków nie potwierdzają wyjaśnień J. I. (1) i P. S. (1) o żądaniu korzyści majątkowej przez E. S. (1) w związku z transakcją zbycia nieruchomości przy ul .(...).

Pomija także zeznania M. R. (1) (k. 10447) który podaje, że J. I. (1) informował go o planach zbycia działki przy ul . (...) i żądaniu korzyści majątkowej w związku z tym przez E. S. (1).

Sąd I instancji nie rozważa także w jakim celu J. I. (1) podczas finalizowania transakcji sprzedaży wysłał ze swego telefonu komórkowego wiadomość tekstową na prośbę – jak zeznaje - (k. 10627) P. S. (1) do E. S. (1) informację o wpłaceniu wadium przez spółkę z W. (k. 9802, 9991) i jak ma się ta okoliczność do reakcji P. S. (1) i J. I. (1) o żądaniu korzyści majątkowej.

Sąd I instancji spekuluje o znaczeniu zapisku P. S. (1) na kartce „E. odpalić ogrodową”, gdy oskarżony ten tłumaczy co miał na myśli (k. 9737) – chodziło mu o to by brat „uruchomił przetarg na nieruchomość gminną przy ul . (...)”.

Rozważenie znaczenia tego dowodu w kontekście wyliczonych wyżej okoliczności również może sprzyjać prawdziwym ustaleniom.

Z tych wszystkich powodów teza Sądu I instancji o niespójności, nielogiczności omawianej tu części wyjaśnień J. I. (1) oraz braku wsparcia w innych dowodach jest co najmniej przedwczesna bo nie poprzedzona wyczerpującą analizą wszystkich ujawnionych okoliczności. Także ten powód przemawiał za koniecznością uwzględnienia wniosku prokuratora o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądu do ponownego rozpoznania odnośnie czynu z XII zarzucanego E. S. (1) i pkt. XXVII zarzucanego J. I. (1).

12. Niezasadny jest natomiast zarzut apelacji prokuratora gdzie kwestionuje on ustalenia Sądu Okręgowego odnośnie żądania przez E. S. (1) i udzielenia mu przez J. I. (1) korzyści majątkowej w postaci wykonania elewacji domu tego pierwszego (drugie z zachowań wymienione odpowiednio w pkt. XII i XXVII aktu oskarżenia).

Sąd I instancji zasadnie wskazuje (uzasadnienie str. 81-82), że chodziło nie o przekupstwo i sprzedajność lecz zwyczajną umowę której przedmiotem było wykonanie elewacji budynku E. S. (1). J. I. (1) wyjaśnia przecież (k. 10628-10629), że E. S. (1) zapytał go o wykonanie tej usługi, a on na to przystał, sporządził wycenę którą zaaprobował podobnie jak dodatkowe koszty E. S. (1), otrzymał też 4.500 zł. na zakup materiałów. M. R. (1) którego firma była generalnym wykonawcą tej budowy przyznaje (k. 1457), że zgodził się na wykonanie elewacji przez przedsiębiorstwo (...). Problem z zapłatą za wykonanie prac której domagał się J. I. (1) wynikał z tego, że (co jest poza sporem) E. S. (1) uważał, iż powinien ją uiścić M. R. (1) jako generalny wykonawca z którym on się rozlicza na podstawie łączącej ich umowy, zaś M. R. (1) był zdania, że ma to uczynić inwestor bo to on zlecał J. I. (1) te roboty.

Tak więc już z wyjaśnień J. I. (1) i M. R. (1) obciążających wówczas co do innych okoliczności E. S. (1) wynika, że wykonanie elewacji nie było bezprawnym przysporzeniem majątkowym burmistrzowi P. E. S. (1) którego on żądał, czy przyjął, a J. I. (1) udzielił. Stanowiło zaś realizację umowy po której wykonaniu wyniknął spór cywilnoprawny dotyczący podmiotu zobowiązanego do zapłaty.

Kwestionując ocenę Sądu Okręgowego prokurator pyta o interpretację zachowania J. I. (1) rezygnującego z wystawienia faktury VAT i wystąpienia z roszczeniem i uznaje za mało przekonujący argument oskarżonego, że nie miał pieniędzy na zapłacenie VAT. Skarżący pomija jednak, że w tych samych wyjaśnieniach J. I. (1) obciąża E. S. (1) wskazując, że domagał się 200.000 zł. korzyści majątkowej w związku z omawianą wyżej transakcją sprzedaży nieruchomości (k. 10622-10635).

W rezultacie więc wg. prokuratora oskarżony ten miałby w tych samych wyjaśnieniach zgodnie z prawdą pomawiać współoskarżonego o żądanie 200.000 zł. korzyści majątkowej i przyznawać obietnicę jej udzielenia i fałszywie przeczyć żądaniu udzieleniu i przyjęciu pond 30.000 zł. korzyści majątkowej z tytułu wykonania elewacji.

Dodatkowo trzeba przypomnieć, że faktura ta miała być wystawiona nie w stosunku do E. S. (1) lecz wobec M. R. (1) zgodnie z jego życzeniem i uzgodnieniem. Zamierzał bowiem o tę kwotę rozszerzyć własne powództwo przeciwko E. S. (1). Trudno więc mówić, że niewystawianie tej faktury było uzasadnione „uwikłaniem w korupcyjny układ oraz obawą przed E. S. (1)” (apelacja str.31).

Zarzuty apelacji prokuratora są więc w tej części nietrafne. Musiało to jednak skutkować uchYLENIEM zaskarżonego wyroku w zakresie czynu zarzucanego w pkt. XII (E. S. (1)) i XXVII (J. I. (1)). Skoro obejmuje on dwa zachowania co do których trafność apelacji została odmiennie oceniona.

13. Prokurator nie ma racji kwestionując ustalenia Sądu Okręgowego co do niedziałania oskarżonego E. S. (1) w celu osiągnięcia korzyści majątkowej w odniesieniu do przekroczenia uprawnień i wydania G. G. (1) – głównej księgowej gminnej spółki Przedsiębiorstwa (...) sp.z o.o. w P. polecenie wstrzymania wypłaty wymagalnych należności M. R. (1) – PW (...) do czasu uregulowania przez niego zaległego zobowiązania wobec spółki (...) dotyczącego zakupu zestawu grzewczego do domu E. S. (1), (pkt. II części rozstrzygającej , pkt. XIII części wstępnej zaskarżonego wyroku). Należy przypomnieć niekwestionowane i trafne ustalenia Sądu I instancji dotyczące tego czynu (uzasadnienie str. 42-43) oparte m.in. na zeznaniach G. G. (1), M. R. (1) i P. D. wskazywanych w II zarzucie apelacji prokuratora. M. R. (1) działający pod firmą PW (...) jako wykonawca budowy domu E. S. (1) (umowa z aneksem – k. 5-9) zamówił w spółce (...) zestaw grzewczy do tego domu zgodnie z ofertą przygotowaną przez tę firmę dla E. S. (1) (k. 2836).

Firma (...) zbyła ten zestaw Przedsiębiorstwu (...) wystawiając faktury nr (...) z 31.07.2003 r. (k. 2844-2847), nr (...) z 11.08.2003 r. (k. 2848-2849), z 28.08.2003 r. nr (...) (k. 2850-2851), z dwutygodniowym terminem płatności. Należności te mimo upływu terminu zapłaty nie zostały uiszczone (k. 2826) o czym pracownik spółki (...) poinformował inwestora E. S. (1), który będąc Burmistrzem Miasta P. i członkiem rady nadzorczej Przedsiębiorstwa (...) sp.z o.o. w której udziały należały dla gminy P. polecił głównej księgowej (...) niewypłacanie należności na rzecz (...) za wykonane prace zlecone przez (...) z powodu zaległości tej firmy związanych z budową domu E. S. co ta uczyniła (k. 1992, 2312, 12394v, 2017). M. R. (1) poinformowany o tej sytuacji zwrócił się do (...) sp. z o.o. w P. o przelanie przypadających mu od tego przedsiębiorstwa należności na rzecz spółki (...) jako zapłaty za cyt. wyżej faktury, co skutkowało tym, że – jak zeznaje M. R. (1) (k. 12332, 865v) E. S. (1) zgodził się na regulowanie przez (...) należności wobec (...).

Niewątpliwie więc celem dla którego oskarżony E. S. (1) przekroczył uprawnienia polecając G. G. (1) zaprzestanie regulowania zobowiązań wobec firmy (...) było skłonienie, wymuszenie by spełnił on wymagalne świadczenie na rzecz spółki (...) z tytułu nabycia zestawu grzewczego zainstalowanego w domu oskarżonego.

Korzyścią majątkową lub osobistą jest korzyść zarówno dla siebie jak i kogo innego (art. 115 § 4 kk). Gdy stanowi cel działania sprawcy oznacza każde przysporzenie majątku sobie lub innej osobie, albo uniknięcie w nim strat z wyjątkiem jednak tylko wypadków, gdy korzyść taka przysługuje sprawcy lub innej osobie zgodnie z istniejącym w chwili czynu stosunkiem prawnym (chwała Izby Karnej Sądu Najwyższego z 30.01.1080 r. VII KZP 41/78, OSNKW 1980 r. z. 3, poz. 24). Takie ogólne polepszenie sytuacji majątkowej własnej lub innej osoby musi więc mieć charakter niegodziwy (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 16.01.2009 r., IV KK 269/08, OSNwSK 2009 r. z. 1, poz. 173) nienależny (por. np. wyrok Sądu Najwyższego z 17.05.1972 r., IIK KR 67/72, OSNKW 1972, z. 10, poz. 157), musi być

pozbawiona podstawy prawnej (por, Kodeks karny. Część ogólna. Komentarz pod red. A.Zolla, Zakamycze 2004 r. teza 11 do art. 115 kk).

Celem działania oskarżonego było co prawda powiększenie majątku spółki (...), ale taka korzyść przysługiwała temu podmiotowi na podstawie istniejącego stosunku prawnego z M. R. (1) działającym pod firmą PW (...). Wg. umowy kupna – sprzedaży zestawu grzewczego świadek ten był bowiem zobowiązany do zapłaty wymagalnej należności stwierdzonej fakturami. Nie ma więc racji prokurator wywodząc, że cel osiągnięcia korzyści majątkowej wyrażał się w zmuszeniu M. R. (1) do zapłaty za zamówiony zestaw bez konsultacji z oskarżonym odnośnie „zgody na płatność”.

Jak już wcześniej wskazano to M. R. (1) zamówił w firmie (...) wybrany przez E. S. (1) zestaw, jego firma była nabywcą urządzenia i jako taka została uwidoczniła w fakturach wystawianych przez sprzedającego, które przyjęła bez zwracania towaru i nie kwestionowała. Tak więc to firma (...) była zobowiązana do zapłaty ceny w terminach określonych w fakturach. Nie wiadomo więc jakie konsultacje i jaką zgodę prokurator ma na myśli i jak się one mają do znamienia działania w celu osiągnięcia korzyści majątkowej.

Prokurator podnosi, że oskarżony „mógł się poczuć zagrożony, że będzie musiał zapłacić za ten kosztowny zestaw” (apelacja str. 42). Nie można jednak mówić o działaniu w celu osiągnięcia korzyści majątkowej rozumianej jako uniknięcie strat w majątku, gdy chodzi o korzyść nie bezprawną, nie mającą charakteru niegodziwego (co wskazano wyżej). Zgonie z umową nr (...) z dnia 29.08.2002 r. i aneksem do niej z 3.04.2003 r. (k. 5-9) wykonawca - P.W. (...) M. R. (1) zobowiązał się do wykonania budynku jednorodzinnego z własnych materiałów za cenę ryczałtową. Tak więc wykonawca był zobowiązany do nabycia i montażu zestawu grzewczego, a zamawiający do zapłaty umówionej ceny ryczałtowej która obejmowała również koszt tego zestawu tak jak i innych urządzeń, materiałów, towarów składających się na wybudowany dom. Tak więc ponoszenie przez E. S. (1) majątkowych konsekwencji niezapłacenia przez M. R. (1) wymagalnej należności za zakupiony przez niego zestaw zamontowany w domu oskarżonego byłoby prawnie nieuzasadnione. Nie będzie zatem działaniem w celu osiągnięcia korzyści majątkowej skutkującym surowszą odpowiedzialnością takie zachowanie sprawcy który swoimi bezprawnymi zabiegami dąży do uzyskania (zachowania) tego co mu prawnie, słusznie przysługiwało w szczególności zgodnie z istniejącym w chwili tego zachowania stosunkiem prawnym.

Z tych względów stanowisko Sądu Okręgowego w odniesieniu do omawianego tu czynu oskarżonego E. S. (1) wyczerpującego dyspozycję art. 231 § 1 kk okazało się trafne za zarzut apelacji prokuratora – niezasadny. Poza zakresem tego środka odwoławczego pozostawała kwestia oceny społecznej szkodliwości czynu o którym tu mowa dokonana przez Sąd I instancji.

14. Uniewinniając oskarżonego E. S. (1) od popełnienia czynu z art. 228 § 4 i 5 kk opisanego w pkt. IX części wstępnej zaskarżonego wyroku (żądanie i przyjęcie korzyści majątkowej w postaci wykonania budynku jednorodzinnego) Sąd Okręgowy wskazał na następujące okoliczności (uzasadnienie str. 77-81):

- będące podstawowym dowodem zeznania M. R. (1) pochodzą od osoby „żywnie materialnie zainteresowanej losami postępowania” (uzasadnienie str. 77), która uznała, „że postawienie E. S. (1) w jak najgorszym świetle ułatwi mu sprawę „rozliczenia” domu” (tamże str. 78),

- wykonawca M. R. (1) „nie potrafił podać, ile tak naprawdę zapłacił za budowę domu E. S. (1)” (tamże str. 79),

- E. S. (1) nie będący „specjalistą branży budowlanej (...) miał wszelkie podstawy do przyjęcia, że M. R. (1) wie jakie będą koszty budowy domu” (tamże str. 79) skoro więc zgadza się na wybudowanie domu za taką ryczałtowaną cenę to jest w stanie to uczynić,

- z zeznań M. R. (1) nie wynika by budowa domu była formą wręczenia korzyści majątkowej,

- świadczy o tym również zachowanie M. R. (1), który odmawiał zapłacenia niektórym podmiotom wykonującym prace na budowie i domagał się „by E. S. (1) rozliczył się z nim za budowę domu” (tamże str. 80), zaś zeznania obciążające oskarżonego złożył dwa tygodnie po naliczeniu przez E. S. (1) kar umownych.

Nie wszystkie te argumenty można podzielić, co jednak nie zmienia oceny, trafności stanowiska Sądu I instancji o braku dostatecznych podstaw do uznania, że zawarcie i wykonanie umowy o wybudowanie domu realizowało znamiona przestępstwa sprzedajności.

Rację ma oczywiście prokurator wskazując, że składanie przez M. R. (1) zeznań obciążających E. S. (1) nie poprawiało lecz pogarszało jego widoki na uzyskanie od oskarżonego należnych – jak uważa świadek - pieniędzy (apelacja str. 25) mógł się bowiem spodziewać, że E. S. (1) będzie wtedy mniej skłonny do zapłacenia dochodzonej kwoty, będzie też miał mniejsze możliwości zarobkowe i majątkowe, a postępowanie karne spowolni proces cywilny.

Trzeba też zwrócić uwagę, że składający obietnicę korzyści majątkowej, czy pozytywnie odpowiadający na jej żądanie z biegiem czasu może zrezygnować z jej udzielenia (np. po porównaniu faktycznych zysków i strat), czy próbować ograniczyć jej wielkość. W każdym razie trudno uznać, by mogło dojść do przyjęcia korzyści majątkowej gdy ten kto obiecał to uczynić nie chce już jej dać co przejawia się w odmowie zapłaty za towar lub usługi będące częścią tej korzyści, konfliktem z osobą pełniącą funkcję publiczną która przyjęła propozycję korzyści majątkowej.

Jak już wskazano umowa między P.W. (...) M. R. (1) a E. S. (1) obejmowała wybudowanie domu za wynagrodzeniem ryczałtowym 43.000 zł. (po uwzględnieniu aneksu). Oskarżony uiszczał należności wynikające z faktur wystawianych przez P.W. B. w okresie 10.12. 2002 r. – 18.08.2003 r. w łącznej wysokości 350.000 zł. (k. 14-17). Tak to ustala Sąd Okręgowy (uzasadnienie str. 36-37) a skarżący nie podważa. Nie zapłacił natomiast za ostatnią fakturę z dnia 31.12.2003 r. na 80.000 zł. wystawioną przez firmę świadka (k. 32). Kwota ta była więc różnicą między określoną w umowie ceną, a sumą dotychczas uiszczoną przez E. S. (1). Stąd z jej wystawienia nie wynika by było to rezultatem zorientowania się przez M. R. (1), że „E. S. (1) nie będzie skory do wywiązania się z korupcyjnej obietnicy” (apelacja str. 30).

W rezultacie z zachowania świadka dochodzącego roszczeń związanych z budową domu, czy odmawiającego zapłaty podmiotom wykonującym prace na budowie tylko pośrednio można wnosić o intencjach towarzyszących mu w czasie gdy zobowiązywał się do wykonania budynku.

Prokurator kwestionuje argument Sądu Okręgowego, że uznaniu, iż budowa domu stanowiła „łapówkę” przeczy odmowa zapłacenia za fakturę wywodząc, że M. R. (1) nie chciał ponosić kosztów „działania na budowie” M. J. (1), F. G. (1) i J. I. (1) „skoro to oni mieli mieć z tego niezgodne z prawem profity” (apelacja – str. 30).

Apelujący pomija jednak, że M. R. (1) wcale tak nie tłumaczy odmowy zapłaty należności których domagały się te osoby lecz wskazuje, że nie zawierał z nimi umów, nie otrzymał na to pieniędzy od oskarżonego i to E. S. powinien uiścić te należności (k. 3v, 12330).

Prokurator szeroko streszcza znajdujące się przecież w aktach zeznania M. R. (1) (uzasadnienie str. 25-29) bez wskazania czy a jeśli tak to w jakim zakresie podważają oceny i wnioski Sądu Okręgowego. Takie postępowanie nie wspiera zarzutu błędnego ustalenia podstawy faktycznej, czy wadliwej oceny dowodów.

Sąd Okręgowy słusznie wskazuje na brak konsekwencji i stanowczości w relacjach M. R. (1) opisujących wypowiedzi oskarżonego podczas zawarcia i realizacji umowy o wykonanie domu istotne z punktu widzenia realizacji znamion typów czynów zabronionych łapownictwa biernego i żądania korzyści majątkowej w związku z pełnioną funkcją.

Początkowo (k. 2v) więc świadek wskazywał, że E. S. (1) zwrócił się do niego (najpierw poprzez W. K. (1)) o wybudowanie domu, a gdy M. R. (1) powiedział mu, że oferowana cena „jest na granicy opłacalności” oskarżony stwierdził, iż w wypadku zbudowania domu „będzie patrzył przychylnym okiem na jego oferty przy kolejnych przetargach”. Następnie (k. 2289) po 7 miesiącach podczas konfrontacji z oskarżonym stwierdził, że nie pamięta by

podczas rozmowy o budowie domu „rozmawiali także o tym, że będzie miał korzyść w postaci wygranych przetargów”. Dopiero w trakcie robót E. S. (1) powiedział mu, że wygrał (z F. G.) przetarg na budowę wysypiska – „ta robota będzie wasza” (k. 2290) o czym zeznawał już wcześniej (k. 3) i potem (k. 12329). Na rozprawie (k. 12342) M. R. (1) oświadczył, że nie było mowy o tym by budowa domu była korzyścią majątkową. Oskarżony zdaniem świadka sugerował taką formę łapówki w zamian oferując wygrywanie przetargów. Przy czym to ostatnie stwierdzenie M. R. (1) skorygował zeznając, że E. S. (1) powiedział, że „za to będzie miał robotę”.

Tak więc świadek który przecież nie wycofuje się z zeznań obciążających oskarżonego w zakresie innych zarzucanych czynów zmienne opisuje istotne dla oceny realizacji znamion występku sprzedajności słowa E. S. (1): od zapowiedzi (sugestii ?) przychylności przy ocenie ofert składanych w przetargach przez firmę (...) przez ogólne stwierdzenie, że będzie miał robotę (przy budowie domu E. S. ?, przy innych inwestycjach podmiotów prywatnych ?, gminnych ? itp.) po niepamięć czy w rozmowie o budowie domu padła zapowiedź wygrywania przetargów.

Z żadnej z cyt. wypowiedzi nie wynika więc stanowcze domaganie się, żądanie korzyści majątkowej. Niekonsekwentnie też M. R. (1) relacjonuje rozmowę z E. S. (1) o tym jaki charakter miało mieć wybudowanie domu czy chodzi o korzyść majątkową i co miał w zamian uzyskać, pozwalające na identyfikację pełniącego niejako podwójną funkcję znamienia związku z pełnioną funkcją publiczną rozumianego w tym drugim znaczeniu a więc nie cechy podmiotu przestępstwa, lecz znamienia modalnego określającego rodzaj relacji między przyjęciem łapówki a pełnioną funkcją publiczną. W tym wypadku można byłoby więc mówić o związku z całokształtem działalności oskarżonego jako burmistrza P., chęcią uzyskania jego przychylności, uniknięcia niekorzystnych decyzji (por.) J.Skorupka „Ochrona interesów majątkowych Skarbu Państwa w kodeksie karnym, Wrocław 2004 r. str. 77) trudno bowiem w sposób pewny wskazać na zachowanie związane z pełnioną funkcją publiczną którego ekwiwalentem byłoby wybudowanie domu.

Zasadnicze znaczenie dla oceny trafności rozstrzygnięcia Sądu I instancji ma jednak kwestia oceny czy zobowiązanie się do wybudowania domu za określoną umownie cenę ryczałtową było korzyścią majątkową jako taką właśnie obiecaną lub udzieloną i przyjętą (por. wyrok Sądu Najwyższego z 24.04.1975 r., II KR 364/74, OSNKW 1975 r., z. 8 poz. 111).

O rozumieniu „korzyści majątkowej” jako wszelkich wyrażalnych ekonomicznie zwiększeniach aktywów lub zmniejszeniach pasywów o charakterze niegodziwym, niezależnym, czy nie mających podstawy prawnej była już mowa wyżej w pkt. 12 niniejszych rozważań.

Przy takim odczytaniu wskazanego znamienia nie budzi wątpliwości, że korzyścią majątkową może być zawarcie, realizacja umowy zlecającej wykonanie określonych czynności (tu wybudowanie domu) pod warunkiem wszakże (na co słusznie zwraca uwagę Sąd Okręgowy str. 79 uzasadnienia), że postanowienia kontraktu znacznie, jaskrawo odbiegają od przyjętych w tym zakresie standardów wartości świadczeń uprzywilejowując osobę pełniącą funkcję publiczną (Kodeks Karny Część szczególna Komentarz t. II, pod red. A.Zolla, Zakamycze 2006 r. teza 19 do art. 228 kk, Kodeks karny. Część szczególna Komentarz II pod red. A.Wąska i R.Zawłockiego, C.H. Beck 2010 r. nb 34).

Cech takich nie ma umowa z dnia 9.08.2002 r. między E. S. (1) i M. R. (1) działającym pod firmą (...) wraz z aneksem z dnia 3.04.2003 r. dotycząca budowy domu za 430.000 zł. tytułem wynagrodzenia ryczałtowego. Z istoty taki funkcjonujący przecież na rynku sposób określenia wynagrodzenia bez odnoszenia do realnych kosztów i zysku określonego np. na podstawie kosztorysu powykonawczego oznacza dla wykonawcy ryzyko związane z możliwością zwiększenia tych kosztów, a dla inwestora konieczność uiszczenia umówionego wynagrodzenia ryczałtowego nawet gdy rzeczywiste koszty okazały się znacząco niższe od zakładanych.

Słusznie więc Sąd zauważa, co nie jest kwestionowane, że opinie dwóch biegłych wyliczające kosztorysową wartość budowy domu oskarżonego mają charakter pomocniczy. Zresztą znaczna dysproporcja między wyliczeniami biegłych K. N. (1) (k. 3210-3560, 3566-3567, 12547-12548v, 12630v-12632v) i B. S. (k. 12733, 12954v-12955v) potwierdzająca ocenę Sądu, że zawarta umowa odpowiada rynkowym regułom wskazuje również na wady tego sposobu określenia w umowie ceny wybudowania domu.

Przedstawione przez Sąd I instancji wyliczenie wartości kosztorysowej w oparciu o opinię tego drugiego biegłego (uzasadnienie str. 38) potwierdza stanowisko, że cena ustalona w umowie między oskarżonym, a M. R. (1) nie odbiegała rażąco od wartości przedmiotu umowy i jej postanowienia nie uprzywilejowywały pełniącego funkcję publiczną oskarżonego. Potwierdza to zresztą biegły K. N. (1), uznający oferty za odpowiednie na czas gdy zostały złożone (k.12548). Podobnie M. R. (1) (k. 12331) lojalnie wskazujący na ówczesny kryzys w budownictwie. Bez wątplenia miało to znaczenie dla określenia ceny wybudowania domu. W takich warunkach świadek uznał, że cena znajdowała się na granicy opłacalności (k. 2v). Nie oznaczała więc w ocenie M. R. (1) w tamtym czasie i ówczesnej sytuacji na rynku wykonania domu ze stratą, lecz zapewniała wybudowanie domu standardowego i zysk (k. 12341v).

Takie stanowisko potwierdza preliminarz kosztów budowy domu sporządzony przez J. I. (1) (k. 12544) wyliczający je na 459.824 zł. a więc podobnie choć o około 30.000 zł. więcej niż to wynika z umowy zawartej przez B. M. R.. Przy czym jak podkreśla prokurator (apelacja str. 26) J. I. (1) umyślnie zawyżył tę wycenę „aby jego oferta została odrzucona”.

Skoro więc zawarta umowa nie odbiega od realiów rynkowych, nie stawia w lepszej sytuacji oskarżonego, świadczenia wzajemne są ekwiwalentne to nie można uznać, że wybudowanie domu stanowiło korzyść majątkową obiecaną czy przekazaną E. S. (1) i to już niezależnie od późniejszych – już w trakcie budowy – głośnych (przetarg ogłoszony przez związek gmin został unieważniony) zapewnień o wyłonieniu w przetargu firmy (...) jako wykonawcy wysypiska śmieci. Rozbieżne podawanie przez M. R. (1) kosztów budowy domu oskarżonego jest faktem (k. 2291, 12330, 12328) i przekonuje tylko o trafności ustalenia Sądu Okręgowego. Skoro bowiem przedsiębiorca z branży budowlanej miał problemy z oszacowaniem faktycznych kosztów inwestycji, biegły K. N. (k. 12631) sceptycznie ocenia możliwość ich wyliczenia, a prokurator i sąd powołali w tym przedmiocie biegłych to i oskarżony nie mający takiej wiedzy specjalistycznej mógł zasadnie sądzić, że ustalona cena ma charakter rynkowy i zawierając umowę na takich warunkach nie znajduje się w pozycji uprzywilejowanej z racji pełnienia funkcji publicznej. Natomiast z zeznań M. R. (1) jak wskazano nie da się wyprowadzić wniosku, że wybudowanie domu stanowiło obietnicę a potem przekazanie korzyści majątkowej.

Intencją każdego inwestora jest uzyskanie jak najlepszego efektu. Nie zaskakuje więc i jest zwyczajnym elementem procesu budowlanego kwestionowanie wykonywanych prac, wprowadzanie zmian, wybór materiałów przez zamawiającego. Opinia biegłego na którą powołuje się Sąd Okręgowy (uzasadnienie str.80) wskazuje na wykonanie domu w ogólności ze standardowych materiałów, zaś aneks do umowy (k.7-9) przewidywał podwyższony standard prac wykończeniowych. Nie można więc wymienionych zachowań E. S. (1) łączyć z żądaniem czy przyjęciem korzyści majątkowej.

Co się zaś tyczy oferty zawarcia ugody w zamian za wygranie przetargu na tzw. „Wielką wodę” (zaopatrzenie w wodę P. i okolicznych miejscowości) to rzecz miała miejsce na początku 2004 r. (k. 3v) a więc po okresie objętym omawianym tu zarzutem i dotyczyła rezygnacji z roszczenia o zapłatę pozostałej części należności (tj. 80.000 zł.) za wykonaną już inwestycję (k. 4), a nie obietnicy wybudowania domu i przekazania go tytułem korzyści majątkowej – co było przedmiotem zarzutu aktu oskarżenia.

Tak więc opisana sytuacja może pośrednio wskazywać na zaangażowanie oskarżonego w czynności związane z uzyskiwaniem korzyści majątkowych w związku z organizowanymi przetargami. Nie potwierdza jednak ani nie zaprzecza tezie aktu oskarżenia, że korzyścią majątkową było wybudowanie domu E. S. (1).

Przedstawione argumenty przekonują o trafności rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego odnośnie omawianego tu czynu opisanego w pkt. IX części wstępnej zaskarżonego wyroku i niezasadności apelacji prokuratora.

15. Nie mogły zostać uwzględnione zarzuty apelacji prokuratora dotyczące uniewinnienia oskarżonego E. S. (1) od popełnienia czynu z art. 228 § 1 kk opisanego w pkt. X części wstępnej zaskarżonego wyroku (żądanie i przyjęcie projektu budowlanego i wykonawczego od K. J. i T. Ż.).

Prokurator jak się zdaje (forma środka odwoławczego nie sprzyja jego czytelności) nie kwestionuje stanowiska Sądu I instancji, że zachowanie E. S. (1) nie realizowało znamion łapownictwa biernego. Wywodzi natomiast (uzasadnienie str. 40-47), że był to typ kwalifikowany nadużycia władzy z art. 231 § 2 kk.

Sąd Okręgowy trafnie wykazał brak podstaw do uznania, że wykonanie projektów budowlanych i wykonawczych przyłączy sieci przez K. J. oraz T. Ż. (uzasadnienie str. 83-84) stanowiło korzyść majątkową i z taką intencją zostało przyjęte przez E. S. (1). Nie pominął także kwestii wypełnienia znamion z art. 231 kk uznając, że oskarżony nie polecał im wykonania projektów, zaś K. J. i T. Ż. poza pracą w gminnej spółce – Przedsiębiorstwie (...) razem prowadzili działalność gospodarczą w zakresie wykonywania takich projektów (tamże str. 84). K. J. zeznaje (k. 34, 12364), że odebrał wypowiedź oskarżonego E. S. (1) dotyczącą wykonania projektów jako polecenie. Natomiast T. Ż. (k. 2306, 12371) uważa, że była to prośba o wykonanie projektu. Słusznie więc Sąd Okręgowy zauważa, że była to prośba o wykonanie projektu. Słusznie więc Sąd Okręgowy zauważa, że chodzi o subiektywny odbiór treści, tonu komunikatów pozawerbalnych przez tych świadków do których była ona kierowana. Trudno zaś na podstawie takich wewnętrznych trudnych do weryfikacji i sprzecznych odczuć świadków co do intencji oskarżonego konstruować jego odpowiedzialność za umyślne przestępstwo nadużycia władzy.

Można tu dodać, że mimo odebrania słów E. S. (1) jako polecenia K. J. nie był przekonany o tym, że projekt muszą wykonać bezpłatnie. Wielokrotnie rozmawiał o wystawieniu faktury z T. Ż., który uważał, że domaganie się pieniędzy mogłoby wywołać dla nich negatywne konsekwencje zawodowe (k. 2298).

Z pewnością jest głęboko niewłaściwe, naganne i nieetyczne i niegodne organizowanie w budynku publicznym - siedzibie urzędu, dodatkowo w godzinach pracy tego urzędu spotkań przez osobę pełniącą funkcję publiczną dotyczących jej prywatnej inwestycji.

Cytując zeznania K. J. i T. Ż. prokurator nie wskazuje jednak błędów w ocenie Sądu Okręgowego który odnosząc się do tych dowodów uznał, że brak jest wystarczających podstaw do uznania, że oskarżony przekroczył uprawnienia i wdał im polecenie stanowiące działanie na szkodę interesu publicznego lub prywatnego.

Zarówno K. J. jak i T. Ż. zeznają, że projekty budowlane i wykonawcze sporządzili w ramach prowadzonej działalności gospodarczej. W przeciwnym razie przecież w ogóle nie stawałaby kwestia zapłaty za projekty przez E. S. (1). Taką ocenę Sądu Okręgowego potwierdzają adnotacje na tych projektach (k. 35-51, 52-71), zeznania L. S. (k. 2347-2348) i wystawianie przez niego faktury VAT z 31.X.2003 r. dotyczącej sieci i przyłącza gazu. Nie zmienia jej to, że z naruszeniem obowiązków pracowniczych K. J. i T. Ż. wykonywali część tych czynności (za wiedzą prezesa spółki W. K. (1)) w godzinach pracy w (...) także w ramach podróży służbowej.

Sąd I instancji ustala, że E. S. (1) chciał zapłacić za zlecone projekty, a tylko cyt. świadkowie obawiali się wystąpić o wynagrodzenie. Wskazuje też, że oskarżony uiścił należność wynikającą z cyt. wyżej faktury VAT nr (...) z 31.X.2003 r. wystawionej przez L. S. (k. 2350). Sąd Okręgowy uznaje za wiarygodne twierdzenie oskarżonego, że był przeświadczony, iż w ten sposób dokonał płatności za projekty wskazując na dużą liczbę faktur podlegających zapłacie przy takiej inwestycji i mniejszą (w skali inwestycji) sumę na którą opiewała. Prokurator nie polemizuje z tymi argumentami wskazując, że wg. opinii biegłego faktura nie została wystawiona w dacie tam widniejącej, „a jako najbardziej prawdopodobną” wersję należy przyjąć, iż E. S. (1) w ogóle nie zapłacił za fakturę.

Najpierw trzeba przypomnieć, że Sąd nie orzeka o winie i sprawstwie na podstawie tego co jest „najbardziej prawdopodobne”, ale tego co jest pewne. Dalej należy wskazać, że E. S. (1) od początku mówił o otrzymaniu faktury od T. Ż. (k. 1013). O jej przekazaniu oskarżonemu zeznaje T. Ż. (k. 2305v), co jest zbieżne z relacją L. S. (k. 2348) wskazującego, że cała kwota wynikająca z faktury przypadła jemu, oraz książką przychodów i rozchodów tego świadka (k. 2w349, 2755) i rejestru VAT sprzedaży (k. 2784).

Na koniec można zauważyć, że E. S. (1) wyjaśnia, iż pierwsze spotkanie z T. Ż. i K. J. dotyczące wykonania przez nich projektu miało miejsce gdy był jeszcze Marszałkiem Województwa (...) (k. 12372), a więc przed 31.01.2003 r. (k.

12621), co jest zbieżne z zeznaniami K. J. wskazującego, że spotkanie to (choć nie w mieszkaniu oskarżonego lecz sali narad ratusza) miało miejsce na początku 2003 r. (k. 33), a w innym miejscu (k. 2298) podaje, iż pracę nad projektem rozpoczęli z początkiem 2003 r. a ukończyli w maju 2003 r. A skoro tak to w kompetencji oskarżonego jako marszałka Województwa odmiennie niż burmistrza nie leżało wpływanie na działalność spółki której wyłącznym udziałowcem była gmina (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 9.03.2005 r. II KK 230/05, LEX nr 180769).

Wszystkie te względy przekonały o niezasadności zarzutów apelacji prokuratora dotyczących omawianego tu czynu (pkt. X części wstępnej zaskarżonego wyroku).

16. Uniewinniając oskarżonych E. S. (1) i F. G. (1) od zarzutu żądania przyjęcia i odpowiednio wręczenia korzyści majątkowej w postaci wykonania ogrodzenia posesji E. S. (1) Sąd Okręgowy wskazał (uzasadnienie str. 81-82), że była to zwyczajna usługa której wykonanie aprobował generalny wykonawca M. R. (1), który przyjął fakturę wystawioną przez F. G. (1).

F. G. (1) opisujący przecież okoliczności przekazywania korzyści majątkowych w związku z przetargami (także tych gdzie występuje jako oskarżony) od początku wyjaśnia (k. 1153), że ogrodzenie wybudował z inicjatywy M. R. (1) przy aprobachie E. S. (1) co potwierdza ten oskarżony (k. 12331v). Wg. F. G. (1) porozumienie obejmowało wybudowanie ogrodzenia w stanie surowym za co miał mu zapłacić M. R. (1) po otrzymaniu pieniędzy od E. S. (1) i za to wystawił fakturę na 30.000 zł. (dokładnie 32.100 zł. – k. 2609) obciążając firmę (...), oraz drugą z 29.10.2004 r. (k. 2608) na 11.235 zł. obciążając E. S. (1) kosztami prac wykończeniowych. Oskarżony przyznaje, że za tę ostatnią otrzymał zapłatę, a E. S. pokrył też koszt materiałów (k. 1930). F. G. wskazuje, że takie były właśnie koszty budowy ogrodzenia.

Prokurator poza przytoczeniem treści zeznań M. R. (1) (str. 26-27) i wyjaśnień F. G. (1) (str. 31) oraz zakwestionowaniem powodów ich odwołania ale przecież co do korzyści majątkowych związanych z przetargiem na tzw. „Wielką wodę” nie podaje powodów dlaczego uznaje za nietrafne oceny i wnioski Sądu Okręgowego.

Sytuacja opisana przez M. R. (1) gdy F. G. (1) twierdzi, że nie ma pieniędzy na kontynuowanie inwestycji, a E. S. (1) oczekuje, domaga się jej realizacji zapowiadając, że w przeciwnym razie zatrudni kogo innego (k. 1457, 1446) nie jest ani wyjątkowa w relacjach między wykonawcą a inwestorem, ani nie wskazuje na korupcyjny charakter kontraktu. Natomiast cytowana w apelacji (str. 31) relacja W. K. (1) (k. 1215) o tym co usłyszał od F. G. (1) poprzedzona jest słowem: „podobno” co znacznie obniża jej zdadność do opierania na jej podstawie ustaleń.

W takich warunkach Sąd Okręgowy nie popełnił błędu opierając swe ustalenia na niekwestionowanych wyjaśnieniach F. G. (1) przyznającego i opisującego okoliczności wręczenia innych korzyści majątkowych oraz wystawionych przez tego oskarżonego fakturach i korespondującej z nimi relacji E. S. (1).

Zasadnie więc uznał ten Sąd, że umowa o wykonanie ogrodzenia odpowiadała warunkom rynkowym nie stawiając w korzystniejszej sytuacji E. S. (1) z powodu pełnionej funkcji publicznej, a wykonaniu i odebraniu tej usługi nie towarzyszyła intencja udzielenia i przyjęcia korzyści majątkowej.

17. Podobnie prawidłowe jest stanowisko Sądu I instancji który uniewinnił E. S. (1) od czynu z art. 228 § 1 i 4 kk opisanego w pkt. XIV części wstępnej zaskarżonego wyroku (żądanie i przyjęcie od M. J. (1) korzyści majątkowej w postaci zawarcia przez niego ugody z M. R. dotyczącej zapłaty 8.666, 32 zł. za materiały budowlane zakupione i użyte przy budowie domu E. S. (1)). Ustalony przez Sąd Okręgowy przebieg zdarzeń (uzasadnienie Sr. 43-44) co do zasady nie jest kwestionowany.

Prokurator wywodzi, że z wyjaśnień M. J. (1) wynika, iż złożona temu oskarżonemu przez E. S. (1) propozycja zawarcia ugody z M. R. (1) regulującej kwestię zapłaty za zakupione towary wsparta została zapowiedzią (obietnicą) „przychylnego potraktowania w przyszłych przetargach” (apelacja str. 37).

M. J. (1) w pierwszych wyjaśnieniach opisujących tę sytuację podał (k. 1268v), że E. S. (1) zwrócił się do niego o wycofanie pozwu przeciwko M. R. (1). „Powiedział, że jak M. R. (1) mu nie zapłaci to on się zrewanżuje. Nie powiedział

wprost o co mu chodzi, ale potraktowałem to jako ofertę spojrzenia na mnie „przychylnym okiem” np. w trakcie przetargów organizowanych przez UG w P.. W 2004 r. wygrałem wiele przetargów organizowanych przez UG w P. ale robiłem to bo miałem niskie ceny. Nie wiem czy historia z farbami miała jakikolwiek wpływ na to, ale myślę, że raczej nie” (k. 1268v). Następnego dnia M. J. (1) podobnie opisał tę sytuację wskazując, że w rozmowie telefonicznej E. S. (1) „poprosił mnie, aby wycofać pozew, a on się ze mną rozliczy i zrewanżuje , jakoś tak to ujął. W związku z tym zawarłem ugodę z panem R. i wycofałem pozew (...) Ja odebrałem telefon S. i jego słowa w taki sposób, że S. lepiej popatrzy na mnie przy przetargach, natomiast on tego wprost nie powiedział, on dał to do zrozumienia w tej rozmowie” (k. 1274-1275).

Trudno więc nie zgodzić się ze stanowiskiem Sądu I instancji, że subiektywne odczytanie przez M. J. (1), ogólnikowego, enigmatycznego, wieloznacznego stwierdzenia E. S. (1) o „zrewanżowaniu się” usłyszanego podczas rozmowy telefonicznej nie może być podstawą odpowiedzialności karnej za umyślne przestępstwo w tym wypadku łapownictwa biernego.

To prawda, że dochody firmy (...) w tamtym czasie w 80% pochodziły z prac zleczanych przez Urząd Gminy w P. po postępowaniu przetargowym (M. J. – k. 1264). Jednak sam M. J. (1) (k. 1268v) przetargi podaje tylko jako przykład rewanżu wyrażając przypuszczenie, że raczej nie „historia z farbami” a oferowane niskie ceny były powodem jego sukcesów w przetargach.

Wyjaśniając następnego dnia oskarżony ten przedstawia rozmowę sprzed 8-9 miesięcy mówiąc, że E. S. (1) zapowiadał, iż się z nim „ rozliczy i zrewanżuje” (k. 1274). Nie wiadomo więc czy tym rewanżem miało być zapłacenie należności dochodzonej przez M. J. (1) od M. R. (1), gdyby on tego nie uczynił, czy miał on dotyczyć czegoś innego.

Relacje między tymi oskarżonymi nie ograniczały się do kontaktów służbowych związanych z funkcją publiczną pełnioną przez E. S. (1) lub działalnością gospodarczą prowadzoną przez M. J. (1). Mężczyźni ci bowiem znali się od wielu lat, utrzymywali kontakty koleżeńskie spotykali się towarzysko (k. 2363, 1264v). Ogólnikowa obietnica rewanżu mogła dotyczyć tak sfery zawodowej (np. wyłonienia w przetargach organizowanych przez gminę czy jej spółki, zapłacenia należności za materiały gdyby nie zrobił tego M. R., zlecenia prac przy prywatnej inwestycji realizowanej przez E. S. (1), polecenia firmy (...).J. znajomym itp.) jak i prywatnej (np. spotkania towarzyskiego, zaproszenia na kolację itp.) bądź jak wskazuje Sąd I instancji być zwrotem konwencjonalnym. Zważywszy więc na ten dwojaki charakter relacji między oskarżonymi wątpliwości dotyczą związku między zwróceniem się o zawarcie ugody i uczynieniem tego przez M. J. (1), a pełnieniem przez E. S. (1) funkcji publicznej – Burmistrza P..

Dalszą rzeczą jest charakter tej ugody jako korzyści majątkowej o jakiej mowa w art. 228 kk. Rozumienie tego znamienia zostało przedstawione w pkt. 12 i 13 niniejszego uzasadnienia.

W realiach omawianego zarzutu chodziłoby więc o sytuację gdy na skutek inicjatywy osoby pełniącej funkcję publiczną (bo przecież M. J. w żadnym miejscu nie mówi o stanowczym domaganiu się zawarcia ugody, zaś M. R. zeznaje o okolicznościach zasłyszanych co do których nie ma pewności) przyjmuje ona do aprobowanej wiadomości, że zawarta została ugoda o treści znacznie odbiegającej od przyjętych standardów i uprzywilejowującej wskazany przez tę osobę podmiot.

W niniejszej sprawie tak nie jest. Nie może budzić wątpliwości, że zawarta ugoda w żadnej mierze nie polepszała sytuacji majątkowej E. S. (1) ponieważ regulowała kwestię wynikającego z faktur VAT zobowiązania firmy (...) M. R. (1) wobec firmy (...) M. J. (1) z tytułu nabycia towarów.

Ugoda z dnia 18.10.2004 r. (k. 1404) stwierdzała, że przedsiębiorstwo (...) jest dłużnikiem firmy (...) na kwotę 8.666, 32 zł. na podstawie wymienianych tam faktur dotyczących zakupu materiałów na budowę domu E. S. (1). Zawierała zobowiązanie M. R. (1) do zapłaty na rzecz M. J. (1) 8.666, 32 zł. „niezwłocznie po dokonaniu rozliczeń z inwestorem” oraz zobowiązanie firmy (...) do cofnięcia pozwu o zapłatę tej należności.

Nie ma racji prokurator podnosząc, że M. J. (1) postąpił wbrew swemu interesowi gospodarczemu gdyż „dysponował dokumentami pozwalającymi na skuteczną, bezzwłoczną egzekucję swoich roszczeń” (apelacja str. 38). Pomija bowiem, że co prawda Sąd Rejonowy w Legnicy wydał w dniu 2.08.2004 r. nakaz zapłaty orzekając, że M. R. (1) powinien zapłacić M. J. (1) 8.666, 32 zł. z ustawowymi odsetkami (k. 1401) lecz w dniu 6.09.2004 r. M. R. (1) wniósł od niego sprzeciw zaskarżając nakaz w całości, podnosząc zarzuty i domagając się oddalenia powództwa (k. 1402). W takiej sytuacji nakaz zapłaty utracił moc (art. 505 § 1 kpc) a sprawa miała być rozpoznana na rozprawie (k. 1403).

Zatem M. J. (1) zawierając ugodę nie dysponował żadnym orzeczeniem pozwalającym na egzekucję jego roszczenia, a M. R. (1) w piśmie procesowym kwestionował zasadność żądania wywodząc, że zobowiązany do zapłaty za zakupione towary był inwestor, to jest E. S. (1).

Natomiast w zawartej ugodzie M. R. (1) przyznawał zasadność roszczenia o zapłatę i zobowiązywał się do uiszczenia należności „niezwłocznie po dokonaniu rozliczeń z inwestorem”.

M. J. (1) działający pod firmą (...) zobowiązał się do cofnięcia pozwu, co jednak w wypadku prawomocnego umorzenia postępowania z tego powodu nie skutkuje stanem powagi rzeczy osądzonej i nie pozbawia go możliwości ponownego złożenia tego samego powództwa (art. 203 § 1 i 2 kpc, art. 355 § 1 kpc).

Tak więc zawarcie ugody nie stawiało żadnej z jej stron w pozycji uprzywilejowanej, nie prowadziło do nadmiernego, bezpodstawnego, niegodziwego polepszenia jej kondycji majątkowej. Porozumienia tego nie można więc uznać za korzyść majątkową w rozumieniu art. 228 kk, a rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego w przedmiocie odpowiedzialności karnej E. S. (1) za omawiany tu czyn jest prawidłowe.

18. Z tych wszystkich powodów częściowo zasadne były apelacje prokuratora oraz obrońców oskarżonych M. J. (1) i W. F. (1), skutkowało to koniecznością uchylenia zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania wobec oskarżonych E. S. (1), W. K. (1), M. J. (1), W. F. (1) i F. G. (1) w opisanym wyżej zakresie.

Orzekając ponownie Sąd Okręgowy przeprowadzi postępowanie dowodowe uwzględniając uwagi i zalecenia zawarte już wyżej, bezpośrednio zapozna się z tymi dowodami których wadliwa ocena miała wpływ na uchylenie zaskarżonego wyroku wyjaśniając okoliczności wskazane w poszczególnych punktach. Sąd może poprzestać na ujawnieniu pozostałych dowodów (art. 442 § 2 kpk).

Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego Sąd Okręgowy wszechstronnie oceni jego rezultaty bez pominięcia istotnych okoliczności i wyda stosowne rozstrzygnięcie bacząc na zakres i kierunek zaskarżenia.

O kosztach sądowych w części w jakiej apelacja prokuratora nie została uwzględniona orzeczono na podstawie art. 636 § 2 kpk.